

20

21

TOIMINTAKERTOMUS

HEMMA

Espoon modernin taiteen museo

3	Vastuullisuuden vuosi
5	Näyttelytoiminta
7	Särkyvää – Keramiikka uuden äärellä
9	Aaron Heino: Off Topic
11	Hesselholdt & Mejlvang: The White Exhibition
13	Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus
16	Leena ja Kalle Nio: Maalaus kone
18	Chiharu Shiota: Äärirajoilla
20	Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön Bryk & Wirkkala -katseluvarasto
22	Saastamoisen säätiön kokoelmanäyttely Kosketus
24	Kokoelmatoiminta
32	Yleisötyö
41	Museotekniikka & konservointi
44	Markkinointi, viestintä ja yritys yhteistyö
49	EMMA Shop
51	Hallinto, talous ja henkilöstö

Kuvat: Ari Karttunen ja Paula Virta / EMMA, ellei toisin mainittu.

Vastuullisuuden vuosi

EMMAN vuosi käynnistyi poikkeusoloissa, suljettuna, joten toiminta painottui vuoden alkupuoliskolla julkisen taiteen läsnäoloon ja digitaalisten palvelujen saavutettavuuteen. *Lasten museofestareita* seurattiin jopa 5 129 ruudulta valtakunnallisesti ja vuoden aikana edistettiin ennätysmäärä julkisia teoksia. Julkisten taidehankkeiden räjähdysmäinen kasvu Espoossa kertoo EMMAn vuosien ajan jatkuneen pitkäjänteisen työn vaikuttavuudesta, toimintamme tärkeydestä myös museon ulkopuolella sekä taiteen yhteiskunnallisen arvostuksen merkittävästä kehityksestä.

Poikkeusvuosi tarjosi tilaisuuden panostaa sisäiseen kehitystyöhön. Painotimme vuoden aikana vastuullisuusnäkökulman huomioimista ja teimme prosessipäivityksiä. Vastuullisuuden kehitystyössä otimme huomioon niin EMMAn tuotannollisena toimijana kuin henkilöstön sekä asiakas- ja sidosryhmät. Sateenvarjohanke kattoi saavutettavuuden, oikeudenmukaisuuden, hallinnon ja hiilineutraalimman EMMAn näkökulmat. Kaikkiin osa-alueisiin laadittiin suunnitelma toimista. Toteutuksen edettyä EMMA sai mm. *Ekokompassi*-sertifikaatin, joka auttaa museota ylläpitämään vihreitä käytäntöjä ja kehittymään edelleen ekologisempaan toimijana. Päivitimme myös *Yhdenvertaisuussuunnitelman* sekä alastrategiat vastuullisuusnäkökulmasta, loimme yhdessä koko henkilöstön kanssa EMMAn *Turvallisemman tilan periaatteet* ja viestimme kehitystyöstämme ulospäin.

Kesän kynnyksellä avasimme museon yleisölle, ja EMMAn vuoden huipensi syksyn vilkas kävijäryntäys upeisiin näyttelyihimme. Saimme jälleen tehdä sitä työtä, jota varten EMMA on olemassa eli tarjota suuria taidekokemuksia ja elämäyksiä taiteennälkäisille asiakkaillemme usean samanaikaisesti avoinna olevan näyttelyn sekä kokoelmauudistusten myötä. Loka-marraskuun kävijämäärät hipoivat ennätyksiä usean viikon ajan, ja EMMA näkyi erinomaisella tavalla niin perinteisessä kuin sosiaalisessa mediassa. Digitaalisen EMMAn ohella syksy sekä ilahdutti että muistutti meitä siitä, kuinka EMMAn toiminnan ydin tapahtuu viime kädessä museon fyysisissä tiloissa Näyttelykeskus WeeGeellä.

EMMAN henkilökunta suoriutui erinomaisesti muuttuvissa tilanteissa luovien. Vaikka yhteisöllisyyttämme koeteltiin pandemian vuoksi monin tavoin, teki jokainen emmalainen työtä sen säilyttämiseksi. Lämpimät kiitokset koko vuodesta hyvän yhteishengen ja ahkeran työotteen omaaville emmalaisille!

Pilvi Kalhama
museonjohtaja

EMMalle myönnettiin vuonna 2021 Ekokompassi-sertifikaatti, joka auttaa museota ylläpitämään ja kehittämään ympäristöystävällisiä käytäntöjä. Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus -näyttelyssä nähtiin myös Mägin muotokuvatuotannon helmiä. Maaliskuun alussa vietettiin Kapteeni Futuron johdolla Lasten museofestareita, jotka koronatilanteen takia järjestettiin kokonaan virtuaalisesti.

	2021	2020	2019	2018	2017
Kävijämäärä	61 072	82 004	135 019	125 441	131 518
Aukiolotunnit	1436	1529	2135	2135	2340
Opastukset / taidepajat (sis. live ja etä)	389 / 75	310 / 95	869 / 229	807 / 195	749 / 198
Näyttelyt / kiertonäyttelyt	9 / 0	12 / 2	10 / 6	13 / 2	10 / 1
Tapahtumapäivät (sis. live ja etä)	6	10	14	12	15
Yksittäiset tapahtumat (sis. live ja etä)	386	475	198	204	308
Julkaisut	2	1	2	2	10
Kokoelmateokset	12443	11462	11 262*	11 386	11 210
Kokoelmien kartunta	1124	523	187	179	2315
Seuraajat Facebookissa	24 106	23 238	20 825	19 660	18 243
Seuraajat Instagramissa	25 844	23 900	20 200	14 912	10 803
Seuraajat Twitterissä	6939	6878	6 680	6 318	5667
Verkkosivuvierailut	257 144	252 239	267 024	214 133	216 728

* Saastamoisen säätiön taidekokoelmasta erotetaan vuodesta 2019 lähtien Saastamoisen perheen omistamat teokset.

Näyttelytoiminta

Vuoden teema oli taiteen voima ja EMMAssa nähtiin vahvoja, erityisesti EMMAn tiloihin suunniteltuja näyttelyitä sekä eri materiaalien, tekniikoiden ja värien juhlaa – niin virolaisen varhaismodernismin mestarilta Konrad Mägiltä kuin kansainvälisiltä ja kotimaisilta nykytaiteen kärkinimiltä. Japanilaisen Chiharu Shiotan punainen lankalabyrintti kutsui kävijät astumaan teoksen sisään, ja samalla matkalle omaan sisimpään.

Koronatilanteen vuoksi EMMA pääsi poikkeuksellisesti avaamaan ovensa museovieraille vasta toukokuussa, ja silloinkin rajoitetusti. Tanskalaisen taiteilijaduon **Elmgreen & Dragsetin** näyttelyaikaa onnistuttiin pidentämään, jolloin yleisölle tarjoutui mahdollisuus kokea elokuussa 2020 auennut näyttely vielä yhden päivän ajan. Samalla avattiin nykytaiteen ja muotoilun risteyskohtaan asettuva *Särkyvää – Keramiikka uuden äärellä* -näyttely, joka toteutettiin yhteistyössä muotoilualan asiantuntijajärjestö Ornamon kanssa.

Suomen Taideakatemian palkintonäyttely siirtyi koronan takia avautumaan kesäkuussa, jolloin **Aaron Heinon** perinteistä kuvanveistoa venyttävä *Off Topic* päästiin vihdoinkin avaamaan. Samaan aikaan avattiin tanskalaisen taiteilijaduon, **Hesselholdt & Mejlvangin** performatiivinen näyttely *The White Exhibition* EMMAn Areenassa, joka on tila uudenlaisille, kokeileville projekteille.

EMMAN vuosi huipentui syksyllä ennennäkemättömän elämykselliseen näyttelykokonaisuuteen, jolloin *Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus*, **Leena ja Kalle Nion** *Maalaukskone* sekä **Chiharu Shiotan** *Ääriajoilla* olivat yhtäaikaan auki. Niiden myötä ennätysmäärä yleisöä pääsi nauttimaan taiteen voimasta ja merkityksellisyydestä.

Syyskuun lopussa avattu **Konrad Mägin** näyttely esitteli virolaisen modernismin edelläkävijän tuotantoa poikkeuksellisen laajasti. Viron kultakauden

merkittävimmän edustajan värikylläinen näyttely toi esiin taiteilijan maisemamaalauksia, mutta myös omaleimaisia, ilmaisultaan runsaita muotokuvia. Näyttely nosti esiin modernismin merkittävän tekijän lähialueeltamme, joka on taidehistorian kaanonissa ollut marginaalisessa asemassa, mutta jonka merkitystä on syytä arvioida uudelleen.

Samaan aikaan Konrad Mägin näyttelyn kanssa EMMAn Areenassa avautui *Maalaukskone*, maalauksen mysteeria eri tavalla tutkiva Leena ja Kalle Nion esityksellinen installaatio. Taikurin ja taidemaalarin yhteistyössä luoma *Maalaukskone* oli teos, joka yhtä aikaa näytti ja piilotti luovan prosessin tyhjistä kankaasta valmiiksi maalaukseksi. Teokseen liittyvät esitykset saavuttivat huikean suosion: viikko toisensa jälkeen täysi salillinen yleisöä seurasi maalauksen maagista syntyä.

Lokakuussa Saastamoisen säätiön ja EMMAn yhteisen komissiosarjan neljäs taiteilija, Chiharu Shiota valtasi EMMAn näyttelytilan tiheillä, ristiin rastiin pingotetuilla ja punotuilla langoilla. Kehon sisuksia tai hermoverkkoja muistuttava intensiivisen punainen teos muodosti voimakkaan, orgaanisen tilan olemassa olevan tilan sisään ja loi täysin uudenlaista suhdetta taiteen ja EMMAn betoniarkkitehtuurin välille. Mielen syvyyksiä ja sisäisiä prosesseja luotaava lankalabyrintti sisäänsä piilotettuine ovineen nousi lukemattomien näyttelyvieraiden Instagram-kuvien aiheeksi.

Konrad Mägi: Norjalainen mäntymaisema (Norra maastik männiga), 1908–10, yksityiskohta. Viron taidemuseo.

Chiharu Shiota valtasi EMMAn näyttelytilan tiheillä, ristiin rastiin pingotetuilla ja punotuilla langoilla.

3.5.2021–7.8.2022

Särkyvää – Keramiikka uuden äärellä

EMMA avasi ovensa yleisölle jälleen toukokuun alussa lähes puolen vuoden kiinniolon jälkeen ja samalla avautui myös uusi Särkyvää – Keramiikka uuden äärellä -näyttely. Muotoilualan asiantuntijajärjestö Ornamon kanssa yhteistyössä toteutetussa ryhmänäyttelyssä ennakkoluuloton tekniikoiden ja materiaalien käyttö yhdistyi aikamme keskeisten kysymysten ja huolenaiheiden käsittelyyn.

Särkyvää-näyttelyn tausta-ajatuksena kulki japanilainen perinne, *kintsugi*, jossa särkyneen keraamisen esineen osat liitetään toisiinsa uudelleen kultalakalla. *Kintsugi* toimi näyttelyssä ympäristöhuolen ja sosiaalisten rakenteiden murroksen vertauskuvana, jonka avulla näyttelyn kuraattori, taiteilijat sekä yleisö saattoivat pohtia, kuinka palaset saataisiin koottua uudeksi, kestäväksi rakenteeksi.

Näyttelyn kahdentoista taiteilijan ja kahden taiteilijaryhmän teoksissa rikkonaisuutta lähestyttiin eri näkökulmista. Näyttelyn teokset käsittelivät luontokatoa, konflikteja ja niiden seurauksia, katoavaisuutta ja yksinäisyyttä, mutta myös luonnon elinvoimaisuutta, yhteyden löytämistä ja läsnäoloa. Yhteistä taiteilijoille

oli rakkaus saveen ja halu tehdä keramiikka toisin, tarkoitti se sitten ympäristöystävällisempiä valmistusmenetelmiä tai keramiikan laajenemista tilaan.

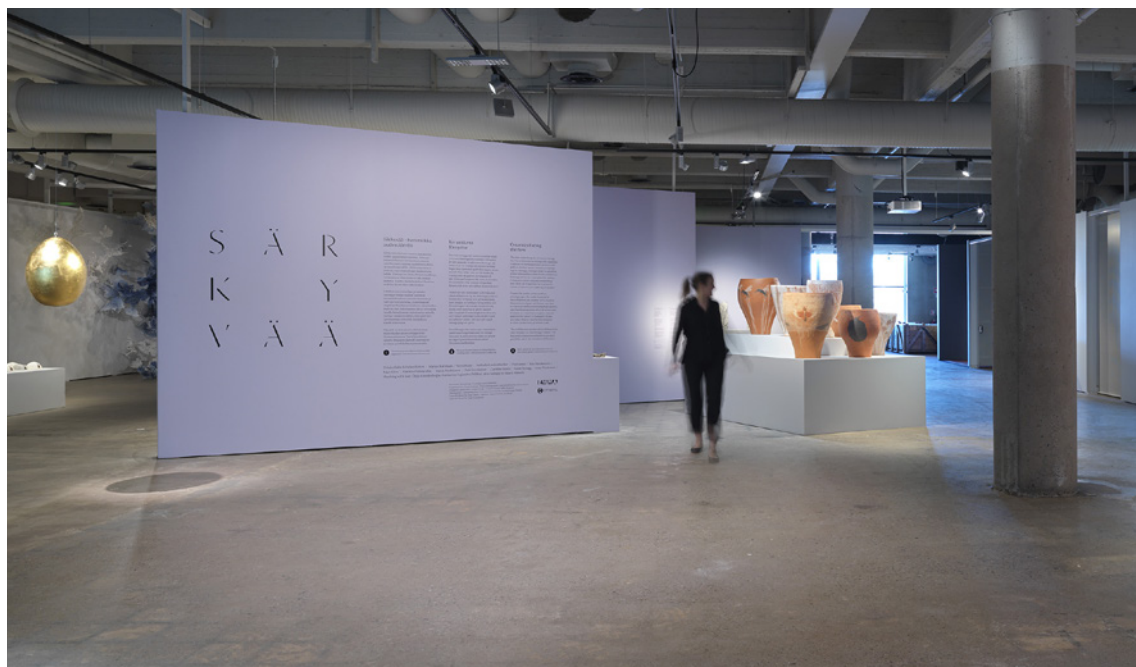
Näyttelyn taiteilijat olivat: **Priska Falin & Helen Felcey, Veera Kulju, Nathalie Lautenbacher, Piia Lieste, Matias Karsikas, Tiia Matikainen, Meri Oivo, Matteo Pennacchio, Maria Punkkinen, Outi Savolainen, Caroline Slotte, Katie Spragg, Irma Weckman ja Working with Soil -työryhmä (Özgü Gündeşlioğlu, Catharina Kajander, Riikka Latva-Somppi ja Maarit Mäkelä).**

Näyttelyä varten laadittiin laaja teoksia ja tekijöitä taustoittava mobiiliopas, jonka sisältämät taiteilija-haastattelut olivat katsottavissa myös näyttelytilassa.

Kävijämäärä: 61 072 (31.12.2021 mennessä) • **Kuraattori:** Laura Kokkonen
Projektin johto: Laura Kokkonen ja Henna Paunu • **Graafinen ilme:** Milla Rissanen
EMMAN projektiryhmä: Inka Laine, Marianne Miettinen, Nanne Raivio, Saara Suojoki ja Tarmo Venäläinen
Merkittävä yhteistyökumppani: Ornamo

Meri Oivo: Hauras, 2021. Vahvasti tilallisen teoksen muodot tuntuivat kasvavan suoraan näyttelytilan lattiasta ja seinistä. Teoksen luonnonmuotoihin viittaavat osat valmistettiin valu- ja käsinrakennustekniikalla, jossa materiaalin särkymät ja vääntymät saivat näkyä.

Särkyvää – Keramiikka uuden äärellä -näyttely toteutettiin yhteistyössä muotoilualan asiantuntijajärjestö Ornamon kanssa.

2.6.–12.12.2021

Aaron Heino: Off Topic

Kuvanveistäjä Aaron Heino ensimmäisessä laajassa museonäyttelyssä elämän kiertokulkuun, seksuaalisuuteen ja ihmisten välisiin suhteisiin liittyvät teemat yllättivät teoksissa käytettyjen materiaalien jopa humoristisella ristiriitaisuudella. Kesäkuussa EMMAssa avautunut näyttely oli osa taiteilijalle vuonna 2019 myönnettyä Suomen taideakatemian palkintoa.

Rakkaus kuvanveistoon, käsillä tekemisen tärkeys sekä syvä kiinnostus eri materiaaleja ja niiden työstämistä kohtaan olivat vahvasti läsnä **Aaron Heino**n (s.1977) EMMAssa nähdyssä näyttelyssä. Näyttelyn nimi, *Off Topic*, viittasi taiteilijan tapaan venyttää teostensa aihetta yllättävillä yhdistelmillä. Näyttelyn teoksissa modernin kuvanveiston perinteet ja klassiset materiaalit yhdistyivät yllättäviin, usein populaarikulttuurista tuttuihin aiheisiin. Veistosten lisäksi näyttelyssä oli esillä Heino akvarelleja. Museon ikkunoista näkynyt, Näyttelykeskus WeeGeen takapihalle sijoitettu *Big Fish* -veistos laajensi näyttelyn ulkotilaan.

Näyttelyn yhteydessä julkaistiin runsaasti kuvitettu kolmikielinen näyttelyjulkaisu, joka sisälsi esipuheen

EMMAN museonjohtaja **Pilvi Kalhamalta** ja artikkelit Turun taidemuseon johtajalta **Kari Immoselta**, näyttelyn kuraattorilta, EMMA:n amanuenssi **Milja Liimataiselta** sekä Suomen taideakatemian puheenjohtajalta, professori **Mauri Ylä-Kotolalta**. EMMA tuotti lisäksi taiteilijan työskentelyä ja teemoja taustoittavan videohaastattelun, joka oli katsottavissa näyttelytilassa ja museon verkkosivuilla.

Kävijämäärä: 54 495 • **Kuraattori:** Milja Liimatainen • **Projektin johto:** Ingrid Orman, Milja Liimatainen ja Arja Miller
Graafinen ilme: Milla Rissanen • **EMMAN projektiryhmä:** Lasse Naukkarinen, Marianne Miettinen ja Pernilla Wiik
Merkittävät yhteistyökumppanit: Suomen taideakatemian säätiö, Espoon kaupunki • **Julkaisu:** Aaron Heino: *Off Topic*, toim. Inka Laine, Milja Liimatainen, Ingrid Orman (EMMA – Espoon modernin taiteen museon julkaisuja 67/2020)

Aaron Heino: Emansipaatio, 2020.

Aaron Heino: Eden (My Everything), 2021.

2.6.–29.8.2021

Hesselholdt & Mejlvang: The White Exhibition

Tanskalaisen taiteilijakollektiivin Hesselholdt & Mejlvangin The White Exhibition analysoi valkoista väriä ja sen yhteiskunnallisia rakenteita. Näyttely heräsi henkiin museotilassa esitettyjen performanssien myötä sekä levittäytyi museorakennuksen ulkopuolelle yhteistyössä espoolaisen Länsiväylä-sanomalehden kanssa.

Jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan yhdessä työskennelleiden **Sofie Hesselholdtin** (s. 1974) ja **Vibeke Mejlvangin** (s. 1976) *The White Exhibition* pohti valkoisen värin erilaisia merkityksiä ja siihen liittyviä mielikuvia. Oli kyse sitten valkoisesta ihonväristä ja siihen liittyvistä valtarakenteista tai valkoseinäisestä näyttelytilasta taiteen yleisimpänä esittely-ympäristönä, näyttely purki käsitystä valkoisen värin oletusta neutraaliudesta ja tarkasteli valkoisuutta sen sijaan järjestelmänä, johon me kaikki olemme tavalla tai toisella kytkeytyneet. Huolimatta aiheen vakavuudesta Hesselholdt & Mejlvang käsittelivät sitä leikkisällä ja visuaalisesti helposti lähestyttävällä tavalla.

Näyttelyyn liittyi pitkäkestoinen, säännöllisesti esitetty performanssi, joka oli toteutettu Taide-

yliopiston Teatterikorkeakoulun opiskelijoiden kanssa. Performanssi rakentui kohtauksista, joissa esiintyjät käyttäytyivät eri tavoin – huolehtien, kunnioittaen, kapinoiden – näyttelyn valkoisessa ympäristössä. Näyttelyn aikana ilmeni joidenkin opiskelijoiden ja EMMAn välisiä erimielisyyksiä työehtosopimukseen ja palkkaukseen liittyen, minkä seurauksena olemme EMMAssa selkeyttäneet harjoittelukäytäntöjämme, jotta yhteistyömme opiskelijoiden ja oppilaitosten kanssa sujuisi tulevaisuudessa entistä paremmin.

The White Exhibition laajeni myös museorakennuksen ulkopuolelle, kun taiteilijakaksikon teos *Hope Against Hope* ilmestyi espoolaisen Länsiväylä-sanomalehden sivuilla viitenä peräkkäisenä keskiviikkona.

Kävijämäärä: 12 819 • **Kuraattori:** Ingrid Orman • **Projektin johto:** Ingrid Orman ja Arja Miller

Graafinen ilme: Milla Rissanen • **EMMAN projektiryhmä:** Kalle Jarva ja Pernilla Wiik

Musiikki: Anders Juhl Nielsen ja Pelle Skovmand • **Esiintyjät:** Johan Högsten, Wilhelmina Ojanen, Pinja Pieski ja Selma Reynisdóttir (23.6. asti) sekä Jose Lumberras (29.8. asti) • **Merkittävä yhteistyökumppani:** Länsiväylä

Teatterikorkeakoulun opiskelija Jose Lumbreras esiintymässä The White Exhibition -näyttelyssä nähtyissä performansseissa.

Hesselholdt & Mejlvang: The White Exhibition, 2021.

29.9.2021–23.1.2022

Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus

Virolaisen modernismin suunnannäyttäjän Konrad Mägin huikea värien käyttö ja ainutlaatuinen ilmaisuvoimaisuus ihastutti EMMAn kävijöitä syyskaudella. Kansainvälisesti ennennäkemättömän laajassa retrospektiivisessä näyttelyssä nähtiin merkittävä osa Mägin säilyneestä maalaustuotannosta.

EMMAN syksyn päänäyttely toi Viron kultakauden merkittävimmän edustajan **Konrad Mägin** (1878–1925) tuotannon poikkeuksellisen laajasti nähtäville Suomeen. Noin 150 teoksen kokonaisuuteen kuului Mägin muotokuvataiteen helmiä sekä maisemamaalauksia Suomesta, Norjasta, Virolasta, Italiasta ja Saksasta. Luonto oli Mägin tärkein innoittaja ja voimavara, jonka keinoin hän tutki maalauksen mahdollisuuksia. Näyttelyssä nähty Mägin rohkea kolorismi sekä kyky hyödyntää erilaisia ilmaisutapoja ennakkoluulottomasti on monipuolistanut käsitystämme modernismin historiasta.

Näyttelyn yhteydessä julkaistiin taiteilijan tuotantoa uusista näkökulmista avaava taiteilijakirja, jonka

toimittaja ja yksi kirjoittajista on EMMAn museonjohtaja ja näyttelyn kuraattori **Pilvi Kalhama**. Suomeksi ja englanniksi julkaistuun kirjaan ovat Kalhaman lisäksi kirjoittaneet *Konrad Mägi* -elämäkerran kirjoittaja, dramaturgi **Eero Epner**, taidehistorioitsijat **Bart Pushaw**, **Kai Stahl** ja **Inka Laine** sekä meteorologi, tietokirjailija **Seija Paasonen**.

Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus -näyttely toteutettiin tuotannollisessa yhteistyössä taidemuseo Kumun kanssa. Näyttely nähdään vuonna 2022 taidekeskus GL Strandissa Kööpenhaminassa, Tanskassa sekä Lillehammerin taidemuseossa Norjassa.

Kävijämäärä: 40 410 (31.12.2021 mennessä) • **Kuraattori:** Pilvi Kalhama

Projektin johto: Pilvi Kalhama ja Inka Laine • **Graafinen ilme ja näyttelyarkkitehtuuri:** Milla Rissanen

EMMAN projektiryhmä: Lasse Naukkarinen, Saara Peisa, Nanne Raivio, Jari Rönkkö, Iris Suomi ja Sami Supply

Merkittävät yhteistyökumppanit ja lainaajat: Viron taidemuseo, Tarton taidemuseo, Viron tiedeakatemian Underin ja Tuglaksen kirjallisuuskeskus, Konrad Mägi -säätiö, Enn Kunilan taidekokoelma, Viron suurlähetystö Helsingissä, Tuglas-seura

Julkaisu: Konrad Mägi. Maalauksen arvoitus, toim. Pilvi Kalhama (EMMA – Espoon modernin taiteen julkaisuja 68/2021),

Konrad Mägi: The Enigma of Painting, ed. Pilvi Kalhama (EMMA – Espoon modernin taiteen julkaisuja 69/2021)

Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus -näyttelyssä nähtiin merkittävä osa taiteilijan säilyneestä maalaustuotannosta.

Konrad Mägi: Meditaatio (Nainen maisemassa), Meditatsioon (Maastik daamiga), 1915–16. Viron taidemuseo.

EMMA:n museonjohtaja Pilvi Kalhama esitteli Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus -näyttelyä Viron pääministeri Kaja Kallakselle lokakuussa.

29.9.–12.12.2021

Leena ja Kalle Nio: Maalaus kone

Yhtäaikaisesti Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus -näyttelyn kanssa syyskuussa avautunut Leena ja Kalle Nion Maalaus kone pohti myös maalaustaiteen arvoituksellisuutta. Esitys- ja kuvataiteen välimaastossa liikkuvaan teoskokonaisuuteen sisältyi viikoittaisia esityksiä, joiden aikana syntyi aina uusi maalaus. Viikko viikolta rakentuvasta ainutlaatuisesta näyttelystä tuli valtavan suosittu ja lauantaiset esitykset varattiin loppuun välittömästi.

Maalaus kone oli monikerroksista maalauksistaan tunnetun kuvataiteilija **Leena Nion** (s. 1982) sekä kuvataiteilija, taikuri ja teatteriohjaaja **Kalle Nion** (s. 1982) ensimmäinen yhteistyöprojekti. Taikuutta ja kuvataidetta yhdistävä näyttely esitti leikkisästi kysymyksen siitä, mitä taiteen tekeminen on ja mistä luovuus syntyy. Maalaustaiteen ja taiteilijuuden sääntöjä haastavissa esityksissä syntyi joka lauantai uusi teos, joka asetettiin esille näyttelytilaan. Esitysten ulkopuolella *Maalaus kone* oli nähtävissä näyttelytilassa audiovisuaalisena maalausinstallaationa. Musiikin ja äänisuunnittelun teoskokonaisuutta varten oli laatinut **Samuli Kosminen**.

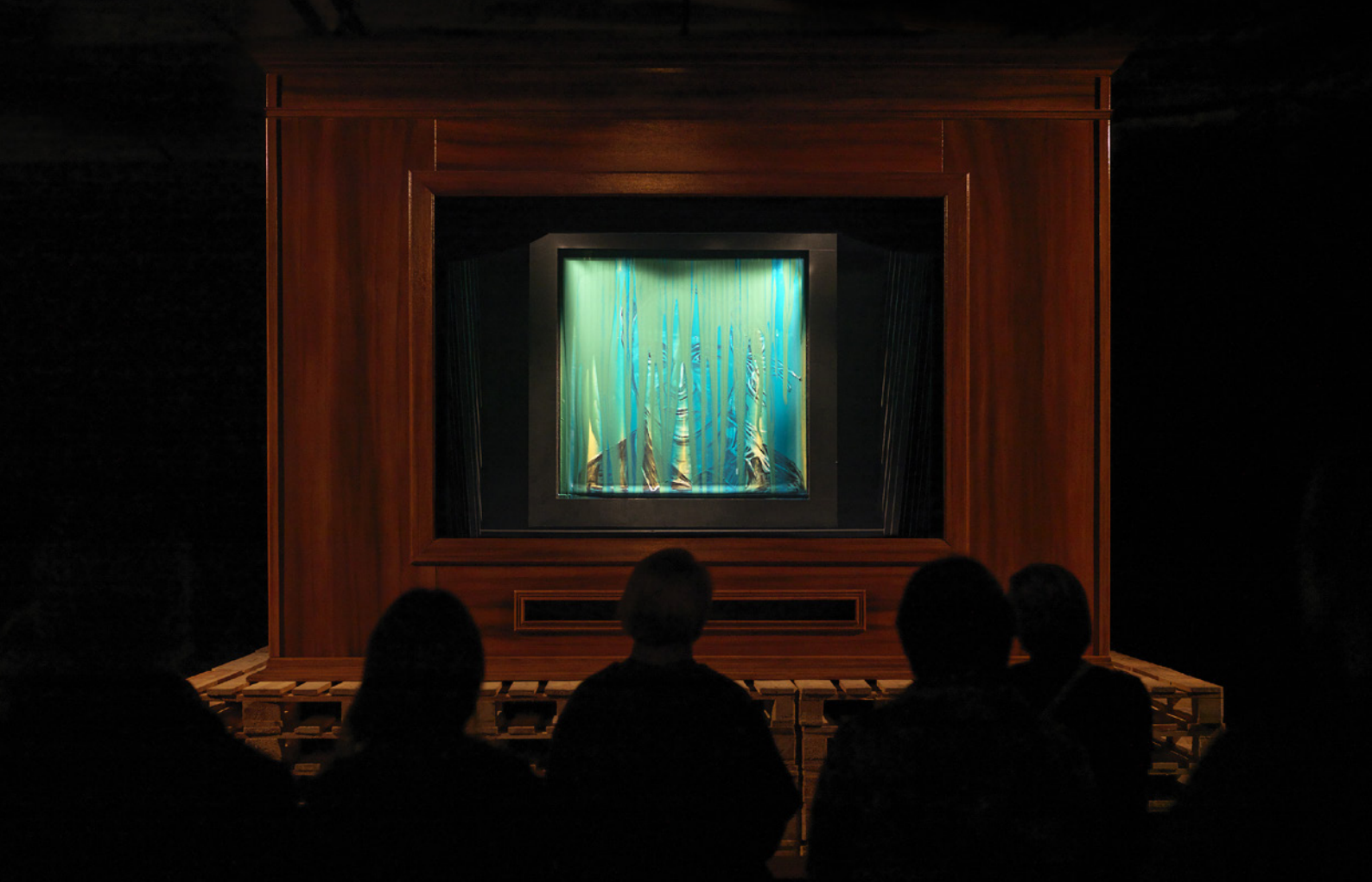
Suuren mediahuomion saaneen näyttelyn viikoittaiset esitykset varattiin loppuun tunneissa. EMMA vastasi suureen kysyntään kaksinkertaistamalla esitysten määrään ja myös lisäesitykset täyttyivät nopeasti. Maalaus kone oli nähtävillä EMMAN uudella ja kokeilevalle taiteelle suunnatussa tilassa, Areenassa, ja toteutettiin yhteistyössä esittävän taiteen ryhmä WHS:n kanssa. Näyttelyn yhteydessä esitettiin EMMAN tuottama taiteilijahaastattelu, joka oli katsottavissa myös verkossa. Poikkeuksellinen, ihastusta ja ihmetystä herättänyt teoskokonaisuus hankittiin osaksi EMMA-kokoelmaa.

Kävijämäärä: 36 911 (näyttely), 1225 (esitykset) • **Kuraattori:** Ingrid Orman

Projektin Johto: Arja Miller ja Ingrid Orman

EMMAN projektiryhmä: Kalle Jarva, Ari Karttunen, Nanne Raivio ja Iris Suomi

Merkittävä yhteistyökumppani: WHS

Huippusuosituissa Maalaus-kone-esityksissä syvennyttiin maalauksen mysteeiin.

Leena ja Kalle Nio: Maalaus-kone,
Muotokuvavariaatio; Aurinkotyttö, 28.9.2021.
EMMA – Espoon modernin taiteen
museon kokoelma.

27.10.2021–27.11.2022

Chiharu Shiota: Ääriajoilla

Chiharu Shiota varta vasten EMMAn näyttelytilaan suunnittelema tuhansista langoista punottu installaatio ja näyttely loi aivan uudenlaisen suhteen EMMAn betoniarkkitehtuuriin ja tarjosi museovieraille ainutlaatuisen tilallisen kokemuksen. Näyttely jatkoi Saastamoisen säätiön ja EMMAn yhteistyötä, jossa vuosittain tilataan kiinnostavalta ja ajankohtaiselta nykytaiteilijalta uusi, museorakennuksen arkkitehtuurin kanssa keskusteleva teos säätiön taidekokoelmaan.

Berliinissä työskentelevä maailmankuulu japanilaissyntyinen taiteilija **Chiharu Shiota** (s. 1972) loi EMMAn ristiin rastiin pingotettujen punaisten lankojen avulla labyrintin, johon katsoja sai käydä sisään. *Ääriajoilla* (*Tracing Boundaries*) -installaation ikään kuin tiheää viivapiirrosta ilmaan piirtävät langat muodostivat omanlaisensa tilan museorakennuksen sisälle. Punaisten lankojen lomaan taiteilijan sijoittamat vanhat ovet avasivat teoksen sisään useita vaihtoehtoisia reittejä, joita pitkin katsojat saattoivat astua intensiiviseen lankalabyrinttiin.

Performanssi- ja installaatiotaiteen perinteistä ammentavan Chiharu Shiota teoksia on ollut esillä

yksityisnäyttelyissä ympäri maailmaa, ja hän edusti Japania vuoden 2015 Venetsian biennaalissa. Hänen näyttelynsä EMMAssa on neljäs EMMAn ja Saastamoisen säätiön komissiosarjassa, jossa on aiempina vuosina nähty **Alicja Kwaden** (2018), **Tatsuo Miyajiman** (2019) ja **Eeva-Leena Eklundin** (2020) näyttelyt.

Näyttelyn yhteydessä julkaistiin *Ääriajoilla*-teoksen eri merkityksiin ja Shiota taiteen taustoihin sukeltava runsaasti kuvitettu suomen- ja englanninkielinen kirja, joka palkittiin *Kirjataiteen kaunis kirja* -palkinnolla. Taiteilijan ajattelua avasi myös EMMAn tuottama haastatteluvideo.

Kävijämäärä: 28 928 (31.12.2021 mennessä) • **Kuraattori:** Arja Miller • **Projektin johto:** Martta Soveri, Arja Miller ja Päivi Karttunen

Graafinen ilme: Kuudes • **EMMAN projektiryhmä:** Olli Lukkari, Lasse Naukkarinen, Saara Suojoki ja Pernilla Wiik

Merkittävät yhteistyökumppanit: Saastamoisen säätiö

Julkaisu: Chiharu Shiota: *Tracing Boundaries*, toim. Martta Soveri, Arja Miller (EMMA – Espoon modernin taiteen julkaisuja 70/2021)

Chiharu Shiota, Ääirajoilla (Tracing Boundaries), 2021. Saastamoisen säätiön taidekokoelma.

Chiharu Shiota Ääirajoilla-teoksensa keskellä EMMAssa lokakuussa.

Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön

Bryk & Wirkkala -katseluvarasto

Bryk & Wirkkala -katseluvarasto on taiteilijapariskunta Rut Brykin ja Tapio Wirkkalan laajalle työskentelyarkistolle sekä vaihtuville design-näyttelyille omistettu säilytystilan, näyttelyn ja työskentelytilan yhdistelmä. EMMAan talletettuun Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön kokoelmaan kuuluu taideteoksia, esineitä, luonnoksia, prototyyppejä, valokuvia ja arkistoaineistoa.

Yleisölle avoimiin tiloihin sijoitettu Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön kokoelma tuo museotyön yleisön luokse ja tarjoaa ainutlaatuisen läpileikkauksen **Rut Brykin** (1916–1999) ja **Tapio Wirkkalan** (1915–1985) tuotannosta. Katseluvarastossa on yleisön nähtävillä yli 2 000 esinettä aikakausittain lajiteltuna. Tilaa reunustavien säilytyshyllyjen ja keskellä sijaitsevan vaihtuvien näyttelyiden alueen jakaa läpikuultava seinä, *Working Wall*, joka on varattu tutkimuksellisten näkökulmien esittelyyn. Aineistoihin voi tutustua myös digitaalisesti: esillä on lehtileikearkisto sekä taiteilijoiden työtä esittelevää kuva- ja videomateriaalia.

Katseluvarastossa avautui keväällä kaksi uutta osiota, kun 2020 aloitettu uudistustyö saatiin päätökseen. *Kotona kaikkialla* -osio kertoo ikonisten

teosten kautta pohjoisen luonnon ja kansainvälisten yhteyksien merkityksestä taiteilijapariskunnalle.

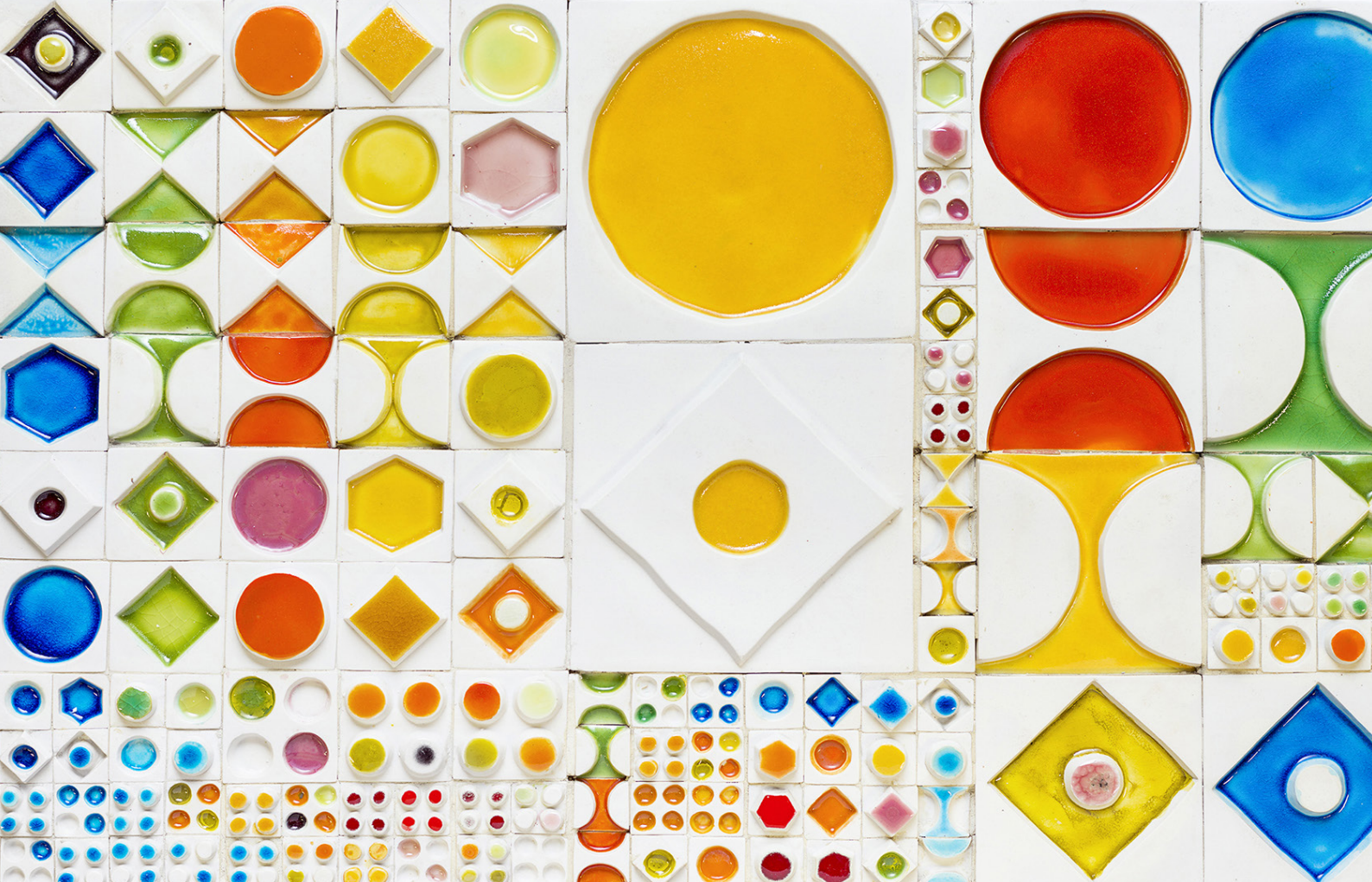
Kaikki alkaa käsistä -kokonaisuus puolestaan esittelee Wirkkalan työskentelyprosessia ja tuotannon laaja-alaisuutta. Tilan uudistuksen kruunasi yksityiskokoelmaan kuuluva Brykin reliefi *Candy*, jota ei ollut nähty Suomessa yli 50 vuoteen. Kaksivuotiselta Japanin näyttelykiertueelta palanneet Brykin teokset ripustettiin myös nähtäville katseluvarastoon. Vuoden aikana aloitettiin lisäksi Bryk & Wirkkala -kokoelman mittava inventaario.

Katseluvaraston keskellä nähtävät vaihtuvat näyttelyt tuovat Brykin ja Wirkkalan elämäntyön vuoropuheluun nykypäivän muotoilun sekä taideteollisuuden klassikkojen kanssa. Vuonna 2021 tilassa avautui *Särkyvää – Keramiikka uuden äärellä* -näyttely.

Kuraattorit: Laura Kokkonen ja Aura Vilkkuna • **Projektin johto:** Katja Oijusluoma ja Henna Paunu

Arkkitehtuuri: Wanderlust • **EMMA:n projektiryhmä:** Lotta Hannuksela,
Niko Jääskeläinen, Simo Karvinen, Aino Torikka, Maria Vähäsarja ja Petra Wirkkala

Merkittävä yhteistyökumppani: Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiö

Rut Brykin raikasta pop-estetiikkaa hehkuva teos Candy (1970) oli edellisen kerran esillä vuoden 1973 São Paulon biennaalissa, jossa Bryk ja Wirkkala edustivat Suomea. Vuonna 2019 teos ilmestyi yllättäen suomalaiseseen huutokauppaan, josta japanilainen keräilijä Akihiro Awahata hankki sen ja tarjosi mahdollisuutta saada teos esille Bryk & Wirkkala -katseluvarastoon.

Uudistetussa Bryk & Wirkkala -katseluvarastossa voi tutustua taiteilijapariskunnan ikonisiin teoksiin, kuten Wirkkalan vaneriveistoksiin tai Brykin fajanssireliefeihin.

Saastamoisen säätiön kokoelmanäyttely

Kosketus

Saastamoisen säätiön kokoelmanäyttely *Kosketus* esittelee ajankohtaista suomalaista ja kansainvälistä nykytaidetta. Näyttelyn punainen lanka on ihmisyyys, jonka kautta pohditaan elämän peruskysymyksiä. Ripustus uudistuu säännöllisesti, kun teoksia vaihdetaan ja näyttelyyn toteutetaan uusia teemakokonaisuuksia. *Kosketus*-näyttelyn kuratoinnista vastaavat EMMAn ja Saastamoisen säätiön asiantuntijat.

Syksyllä avautunut *Kosketus*-näyttelyn uusin kokonaisuus syvenyy hiljaisuuden eri merkityksiin ja ihmisen sisäisen maailman tutkimiseen. Kotimaista ja kansainvälistä taidetta eri aikakausilta sisältävä osio nimettiin **Juhani Linnovaaran Hiljaisuuden kuuntelija** -maalauksen mukaan, joka oli toiminut kokonaisuuden kuratoinnin lähtökohtana. Linnovaaran maalauksen rinnalle koottiin teoksia 20 taiteilijalta, jotka ovat tutkineet ihmisen sisäistä maailmaa – niin menneisyyden tapahtumia, traumoja ja niiden käsittelyä kuin leikin iloa. Esillä on monipuolinen kattaus valokuvia, maalauksia, veistoksia, taidegrafiikkaa ja mediateoksia.

Edellisvuonna valmistunut *Ihminen ja luonto* -osio täydentyi vuonna 2021 **Outi Heiskasen** taidegrafiikalla ja taiteilijan elämää ja työskentelyä kuvaavalla taiteilijadokumentilla *Heiskuja*, jonka tuotantoa Saastamoisen säätiö oli tukenut. Dokumenttielokuvan ohjasi arkkitehti ja elokuvantekijä **Georg Grotenfelt**. Vuoden aikana *Kosketus*-näyttelyyn lisättiin myös **Lauri Astalan** ja **Pors & Raon** vuorovaihteiset teokset. Kokoelmanäyttelyn huipputekniikalla varustetussa mediahuoneessa esitettiin **Saara Ekströmin** ja **Eero Tammen** painetun kirjan olemukseen syventyvä *Biblion* (2019).

Kuraattorit: Laura Kokkonen, Tuomas Laulainen, Ingrid Orman, Henna Paunu ja Pernilla Wiik
Projektin johto: Laura Kokkonen ja Henna Paunu • **EMMAN projektiryhmä:** Marianne Miettinen, Saara Suojoki, Milla Rissanen, Nanne Raivio, Jari Rönkkö, Pekka Muinonen ja Paula Virta
Merkittävä yhteistyökumppani: Saastamoisen säätiö

Etualalla Suvi Sysin teos Settle. Taustalla oikealla Juhani Linnovaaran maalaus Hiljaisuuden kuuntelija, jonka mukaan Kosketus-näyttelyn uusi osio on nimetty. Saastamoisen säätiön taidekokoelma.

Outi Heiskanen taiteilijakoti Lallukassa Georg Grotenfeltin ohjaamassa taiteilijadokumentissa Heiskuja (2021). Saastamoisen säätiön taidekokoelma.

Kokoelmatoiminta

Kokoelmatyön strategisena tavoitteena on teosten saavutettavuuden edistäminen EMMAn lisäksi myös muualla ja digitaalisesti. Tuotamme myös kiertonäyttelyitä kokoelmista. Julkisen taiteen osalta toiminta jakautuu uusien tilausteosten valmistelutyöhön ja EMMAn kokoelmateosten esittämiseen pitkäaikaislainoina eri puolilla Espoota.

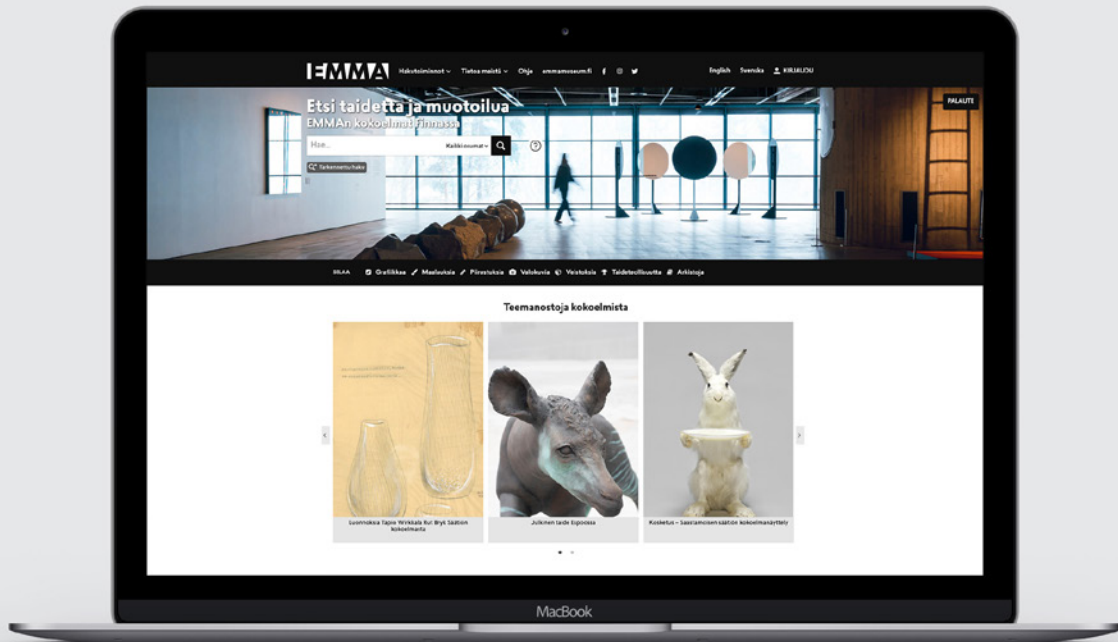
EMMAN keskeiset kokoelmat ovat EMMA-kokoelma ja Saastamoisen säätiön sekä Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön (TWRB) kokoelmat. Espoon kaupungin kanssa toimitaan erityisesti julkisen taiteen teosten tilaushankkeissa ja pitkäaikaislainojen sijoittamisessa kaupungin tiloihin. Vuonna 2021 aktivoitui myös käytännön tason yhteistyö taide- ja designkeräilijä, kauppaneuvos **Kyösti Kakkosen** EMMAan deponoidun Collection Kakkosen osalta. Vuoden aikana tehtiin uuden näyttelyalueen tila-, kaluste- ja sisältsuunnittelua. Yleisölle syksyllä 2022 avautuvan Collection Kakkosen rakennustyöt aloitettiin elokuussa. Espoon kaupunki on ollut vahvasti hankkeen valmisteluissa mukana.

Saastamoisen säätiön ja TWRB-säätiön kokoelmat ovat esillä EMMAssa pysyvästi ja esillepanoja uudistetaan vuosittain. Uusi osio *Hiljaisuuden kuuntelija* ja kokonaisuus **Outi Heiskasen** teoksia sekä **Lauri Ahtalan** installaatio *Pieni spektaakkeli kohtaamisesta* valmistuivat osaksi Saastamoisen säätiön taidekokoelmaa esittelevää *Kosketus*-näyttelykokonaisuutta. *Bryk & Wirkkala* -katseluvarastoa uudistettiin myös teosvaihoilla. Katseluvaraston keskellä sijaitsevaan

vaihtuvien näyttelyiden tilaan toteutettiin ajankohtainen keramiikkataiteen näyttely *Särkyvää*.

Julkinen taide on keskeinen osa EMMAn kokoelmatyötä. EMMAn asiantuntijat osallistuivat kolmen Espoon kaupungin taideohjelman – Raidejokerin, Kaupunkiradan ja Lasihtin – sisältöjen valmisteluun. Aiemmin valmistellun Keran uuden asuinalueen taideohjelman toteutusvaihe käynnistyi taiteilijavalinnoilla. Tilausteoksiin liittyvää asiantuntijatyötä tehtiin muun muassa Espoon keskuksen perhekeskuksen, Metsolan päiväkodin ja Leppävaaran Hevosenkengän kohteissa. Osallisuuteen perustuvia taidehankkeita aloitettiin Matinkylän alikulkutunneleiden, Raidejokerin Kurkijoenpuiston ja Metsolan päiväkodin työmaa-aidan parissa. EMMA toimi lisäksi konsulttina YIT:n Tapiolan työmaa-aitojen taiteilijoiden valinnoissa.

EMMAN digitaalinen läsnäolo vahvistui museon ensimmäisten Finna-tietokannassa julkaistujen aineistojen myötä. Puolitoista vuotta kestänyt käynnistysvaihe saatiin näin päätökseen, kun yli tuhat taideteosta museon kokoelmista lisättiin tietokantaan. Kokoelma-aineistoja julkaistaan jatkossa säännöllisesti asiantuntijoiden ja yleisön käyttöön.

EMMÄn digitaalinen läsnäolo vahvistui museon ensimmäisten Finna-tietokannassa julkaistujen aineistojen myötä.

Kokoelmat kartoivat ostojen ja taidelahjoitusten kautta. Lahjoituksina saatiin muun muassa taiteilija-pariskunta **Åke** ja **Karin Hellmanin**, valokuvataiteilija **Marjukka Vainion** ja tekstiilitaiteilija **Airi Snellman-Hännisen** teoksia. Lahjoitukset sisältävät kattavan osan taiteilijoiden tuotannosta.

Marjukka Vainio: Pioni, 2014.
EMMÄ – Espoon modernin taiteen museon kokoelma.

EMMAN kokoelmateokset

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Kokoelmaobjektit	12443	11 462	11 262	11 386	11 210	8 821	10 030
Kartunta	1124	523	187	179	2315	128	1208

Kokoelmat (vuosittainen kartunta suluissa)

	2021	2020	2019	2018	2017
EMMA – Espoon modernin taiteen museon kokoelma	2831 (26)	2805 (64)	2741 (32)	2710 (24)	2686 (57)
Airi Snellman-Hännisen kokoelma	120 (20)				
Kokoelma Hellman (2020–2021)	128 (1)	127 (127)			
Marjukka Vainion kokoelma	62 (62)				
Osmo Valtosen kokoelma (2008)*	243 (50)	193 (193)	323 (23)	323 (23)	300
Osmo Valtosen arkisto		84 (84)			
Taidepakki-kokoelma	129 (1)	128	128		
Saastamoisen säätiön taidekokoelma (2000)	2676 (90)	2586 (84)	2502 (71)	2688 (40)	2648 (71)
Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön kokoelma (2011)	5945 (737)	5267 (55)	5212 (84)	5433 (92)	5341 (2187)
TWRB Säätiön arkisto	309 (137)	172 (2)	170 (170)		
Collection Kakkonen	luettelointi aloitettu, teokset liitetään kokoelmaan 2022 aikana				
L-G Nordströmin taidekokoelma (2011)	100	100	100	100	100
Muut teostallukset	251	256	256		

* OVKO-luettelointi aloitettiin 2020 puhtaalta pöydältä, kokoelma jaettiin taide- ja arkistokokoelmaan. Jatkuu vuonna 2021.

MuseumPlus-kokoelmahallintajärjestelmään luetteloidut tiedot

	2021	2020	2019
Teosobjektit	12443	11 720 (1 553)	10 268
Arkistoaineisto	409 (137)	272 (102)	170
Kirjasto	4620 (183)	4 437 (215)	4 290
Teoskuvat	4389 (200)	4 189 (268)	4 120

Kokoelmalainojen määrä

	2021	2020	2019
Uudet pitkäaikaislainat	45	110	62
Palautuneet pitkäaikaislainat	31	69	
Kuvalainat	110	107	93
Näyttelylainat	75	45	70
Kiertonäyttelylainat	1	200	200

Espoon julkinen taide

	2021	2020	2019
Sisätiloissa	851	889	939
Ulkotiloissa	53	53	51
Yhteensä	904	944	990

EMMA-kokoelmaan liitetyt teokset 2021

Karsikas, Matias	Kanto	2021
Heino, Aaron	A Natural Feature (Toxic Series)	2020
Heino, Aaron	Anatomy	2020
Karsikas, Matias	Oksa	2021
Heimala, Ville	Maakarhu	2021
Immonen, Kati	Monument: Black Alder	2020
Immonen, Kati	Monument: Eatable	2020
Immonen, Kati	Monument: The Ordinary	2020
Immonen, Kati	Monument: Pine	2020
Immonen, Kati	Monument: Willowherb	2020
Immonen, Kati	Monument: Adventure	2021
Hesselholdt & Mejlvang	nimeämätön	2021
Huotari, Marianne	Villiruusu	2020
Huotari, Marianne	Purple Sweet	2020
Huotari, Marianne	Red Velvet	2020
Hukkanen, Reijo	Valkoinen peura	1980-luvun loppu
Hukkanen, Reijo	Vaakunaeläimiä	1980-luvun loppu
Nio, Leena; Nio, Kalle	Maalaus kone	2021
Pehkonen, Laura	Domino	2021
Pullinen, Laila	Luonnos ryijymalliksi	ajottamaton
Reuter, Katarina	Vartio	2017
Rubinke, Maria	Long Run	2020
Martinsons, Peteris	nimeämätön	ajottamaton
Smith, Howard	nimeämätön	1990-luvun alku
Weckman, Irma	Bambut	1990-luvun alku
-	M.M.S.#1 (Much.More.Shit.)	-

Aaron Heino: A Natural Feature (Toxic Series), 2020. EMMA – Espoon modernin taiteen museon kokoelma.

Matias Karsikas, Kanto, 2021. EMMA – Espoon modernin taiteen museon kokoelma.

Saastamoisen säätiön hankinnat 2021

[illegible]

Ołowska, Paulina	Disco Ofelia and Eleuter House (after Jarosław Iwaszkiewicz)	2019
Huddleston, Donna	WD 3	2012
Kashima, Haruka	Museum	2021
Rannikko, Vesa-Pekka	Syötti	2021
Saali, Kerttu	Villiviini	2021
Ping, Wong	Stop Peeping	2014
Helle, Emma	Maa kohoaa	2020
Sysi, Suvi	Settle	2021
Kameya, Arturo	Pan y circo, pero circo sin pan	2020
Bergelt, Tatjana	Dis Manibus – carved in stone	2020
Mäki, Teemu	The Flowering	1989–2001
Villanueva, Niina	Kaikki kesäni muistuttavat sinusta	2021
Reinikainen, Raimo	Jokin tärkeä esine	1967
Shiota, Chiharu	Tracing Boundaries	2021
Kivikangas, Saija	Pigmentit: kotkansiipi, rautaoksidi	2020
Kivikangas, Saija	Pigmentit: rautaoksidi, kanadanpiiskunkukinto, sinipellava, toinen rautaoksidi	2020
Kivikangas, Saija	Pigmentit: rautaoksidi, maitohorsma, pietaryrtti	2020
Luutonen, Maija	Zab	2021
Wesamaa, Laura	Pegaso mise-en-scene i, odysseus elements scheme	2021
Hershman-Leeson, Lynn	Double Portrait of Lady Luck (vertical)	1975
Hershman-Leeson, Lynn	A Commercial for Myself	1978
Lozano, Lee	No title	1962
Lozano, Lee	No title	1962
Syms, Martine	The Fool	2021
Havia, Sami	Huntu	2021
Takala, Päivi	Birdlife, Stairs	2021
Takala, Päivi	Collection	2021
Takala, Päivi	Imagecut IV	2021
Autio, Elina	Vertikaalit	2021
Autio, Elina	Kontraposto	2021
Hanhijoki, Marjatta	Mirja maalaa Fiskin Sunikarissa	2012
Siponen, Hemmo	Safety Net	2021
Javacheff, Christo	Package on a Table	1961

Timo Andersson, *Soft Eyes Open*, 2020. Saastamoisen säätiön taidekokoelma.

Tala Madani, *Light Exposure*, 2021.
Saastamoisen säätiön taidekokoelma.

Yleisötyö

Kun on erossa, ymmärtää paremmin, mitä toinen merkitsee. Tämä pätee myös taidemuseon ja yleisön suhteessa. Koronasulku teki selväksi sen, että niin kuvataiteelle ihmisten sydämissä kuin ihmisille taidemuseon arjessa on korvaamaton paikka. Museon yleisötyön tiimi oppi koronan ja vuoden 2021 aikana yleisöistään paljon. Oli uudelleen kohtaamisten ja uusien silmin katsomisen vuosi.

Vuoden 2021 ensimmäisen kolmanneksen EMMA oli yleisölle auki vain sosiaalisessa mediassa ja verkossa. Koronapandemian aikana vaihtelevat rajoitukset ja sulut pakottivat taidemuseon tuottamaan ja yleisön kokeilemaan rohkeasti digitaalisia tapoja nauttia kuvataiteen eri sisällöistä: tallenteina, mobiilioppaina, livelähettyksinä ja erilaisina verkkosisäلتöinä. Jopa perinteiset *Lasten museofestarit* toteutettiin verkkolähetyksenä, jota seurasi yli 5000 perhettä ympäri Suomea. Taidemuseo olikin auki, vaikka se oli kiinni.

EMMAN etäopastukset saatiin myyntiin vuoden alussa, ja ne palvelivatkin maantieteellisesti laajaa yleisöä. Toisin kuin suurin osa muista museoista, EMMAssa etäopastus liikkuu näyttelytilassa, missä osallistuja kulkee oppaan kannoilla kuvan välityksellä ja aistii samalla WeeGee-talossa vallitsevaa erityistä tilan ja taiteen vuoropuhelua. Suuri osa vuoden tapahtumista toteutettiin striimattuna tai hybridimallilla, jolloin niihin osallistuminen oli mahdollista sekä koronaturvallisesti että maantieteellisesti kaukaa.

Museon avauduttua neljän kuukauden sulun jälkeen toukokuussa saimme huomata, kuinka tärkeää monelle on päästä kokemaan taidetta fyysisesti paikan päälle. Kävijämäärät kasvoivat tasaisesti kohti

syksyä ja läpi talven. Lokakuussa tehty asiakastutkimus kertoi, että uskolliset asiakkaamme ovat yhä tyytyväisempiä EMMAssa näkemäänsä ja kokemaansa. Kulttuuri ja taide on tärkeää, erityisesti silloin kun ajat ovat vaikeita.

Elinikäisen oppimisen paikka

Vuoden varrella olemme päivittäneet monia Espoon sivistystoimen kanssa toteutettavia oppimissisältöjä. Perusopetuksen kulttuuri- ja urheilupolku *KULPSille* osallistuvat ryhmät saavat nyt EMMAssa pelillisen opastuksen aikana itse vaikuttaa vierailun kulkuun ja puheenaiheisiin. Esiopetuksen *Kulttuurikurkkausta* kehitettiin varhaiskasvattajien palautteen pohjalta, ja se säilyi koronan hellitettyäkin etätoteutuksena. Päiväkotien edustajat saavat tukea ja ohjausta museolta verkossa, mutta samalla vapautta toteuttaa taidetutkimusmatkaa oman ryhmänsä kanssa omalla tyylillään. Espoon kulttuuritoimen pilottiprojektissa osallistuimme toisen asteen opetuksen kulttuuripalveluiden kehittämiseen.

Vuoden aikana toteutettiin *Kosketus*-näyttelyyn reitti lapsille ja lasten kanssa liikkuville. Sen lähtökohdana on luovan ajattelun ja oman taidekokemuksen

vahvistaminen. **Kim Simonssonin** *Emma jättää jäljen* -teos Tapiolan metroasemalla ja sen luonnokset EMMAn sisäänkäynnillä kehottavat huomaamaan, mutta myös käyttämään taidetta arjessa ja museossa.

Syksyllä valmistui 16 metriä pitkä teos Tapiolan Kelohongantien varteen. Vahanen-yhtiöiden ja Innovarch Oy:n yhteistyökumppanuuden, taiteilija **Laura Merzin** ja projektiin osallistuneen Silkkiniityn päiväkodin sekä Yhteiset lapsemme ry:n voimin syntyi ilahduttava *Metsolan otukset* ruman työmaa-aidan sijaan. Aidan kuvitus on ensimmäinen vaihe EMMAn tuottamasta ja Laura Merzin suunnittelemasta taide-teoksesta syksyllä 2022 valmistuvaan päiväkotiin.

”Haluan tulla kuulluksi ja päästä vaikuttamaan. Haluan kuulla ja tulla vaikutetuksi.”

EMMAN Yleisöpalveluiden strategia kirjoitettiin uuteen uskoon vuoden aikana. Strategiset painopisteet asiakkaiden ja museon vuorovaikutuksesta, museon ja yhteiskunnan vuorovaikutuksesta sekä taiteen ja ihmisen vuorovaikutuksesta eivät muuttuneet. Yleisöpalveluiden tiimi työsti yhdessä strategiansa vastaamaan EMMAn päivittynyttä strategiaa miettimällä työnsä merkityksiä suhteessa digitaalisuuden tuomiin kokemuksen tapoihin. Työhön yleisörajapin-

nassa vaikuttaa myös yhä enemmän pyrkimys osallisuuteen, inklusiivisuuteen ja yleisesti vastuullisuuteen. Nämä asiat ohjaavat museon suhdetta yleisöön, mutta myös yhteistyökumppaneihinsa.

Uusittua strategiaa tukemaan päivitettiin myös asiakasprofiilit, jotka ovat vuosien aikana tulleet yhä tärkeämmiksi työkaluiksi koko museon toiminnan suunnittelussa. Asiakkaiden motiiveja tulla museoon tarkistettiin ja asiakasprofileja säädettiin vastaamaan uusittuja strategisia painopisteitä. Profileissa korostuvat nyt museon käyttöön liittyvät asiat, kuten odotukset, museovierailun motiivit ja se, miten ennakkotieto muokkaa ja palvelee museokäyntiä.

Aikaisempina vuosina läpikäydyn näyttelyteksti-uudistuksen jatkona toteutettiin kolmiosainen tekstitutkimus. Se perustui yleisön kuuntelemiseen ja yhä syvemmälle pyrkivään ymmärrykseen tekstien käyttötavoista. Tutkimuksessa käytiin läpi kolmen hyvin eri luonteisen näyttelyn tekstejä. Kyselyin ja keskusteluin selvitettiin, mitä mobiilioppailta ja seinäteksteiltä odotetaan tiedollisesti ja millaista kieltä museokävijän on helppo omaksua. Tulokset vahvistivat ymmärrystä tekstien tarpeesta oman taidokokemuksen muodostamisessa ja siitä, että tietoa kaivataan ennemminkin paljon kuin niukasti.

Lattiatasolta löytyvien vihjeiden avulla näyttelyt on mahdollista kokea toisella tavalla. Vihjeet tunnistaa värikkästä kädenjäljestä, joka viittaa Kim Simonssonin *Emma jättää jäljen* -veistokseen Tapiolan metroasemalla.

Sisidiskon Kalle Chydenius ja Vuokko Hovatta esiintymässä Lasten museofestareilla 2021.

Taiteilija Laura Merz ohjaamassa työpajaa lapsille.

EMMAN ohjelma 2021

Asiantuntijakierrokset

Vuosi alkoi EMMAn tuotantopäällikkö **Sami Supplyn** etäkierroksella **Elmgreen & Dragsetin** 2020-näyttelyssä. Etänä toteutettiin vuoden aikana myös kaksi muuta asiantuntijakierrosta: Huhtikuussa 2020-näyttelyn kuraattori, EMMAn intendentti **Arja Miller** puhui näyttelyn suunnittelusta ja taiteilijakaksikon teosten taustoista. Marraskuussa EMMAn amanuenssi **Pernilla Wiik** piti puolestaan puheenvuoron **Chiharu Shiotan** *Ääriajoilla*-näyttelystä ruotsiksi. Syyskuussa koronatilanne salli asiantuntijakierroksen järjestämisen paikan päällä, jolloin EMMAn amanuenssi **Ingrid Orman** kertoi **Aaron Heinon** *Off Topic* -näyttelystä.

Avoimet taidepajat

EMMAN avoimet taidepajat tarjosivat kaikille kävijöille hauskaa ja oivaltavaa tekemistä syyskuusta marraskuuhun. Lauantaisin näyttelytilassa pidettyjen non-stop-pajojen aiheet vaihtuivat viikoittain ja niissä saattoi vierailla oman aikataulun mukaan.

EMMA-klubilaisille järjestetty ohjelma

EMMAN klubikirjeen tilaajille tarjottiin mahdollisuus tavata etänä taiteilijoita, joiden teoksia oli esillä museossa. Etätaapaamisia järjestettiin **Hans Rosenströmin, Maria Dunckerin, Hesselholdt & Mejlvangin, Meri Oivon** sekä **Karoliina Hellbergin** kanssa. Klubilaisille järjestettiin vuoden aikana myös etäopastuksia EMMAn ajankohtaisiin näyttelyihin. Suosittu klubimatka Mäntän kuvataideviikoille toteutettiin kesäkuussa.

EMMA Talks

EMMA Talks -keskusteluserjassa nostetaan esiin yhteiskuntaan ja elämään liittyviä teemoja taiteen ilmiöiden avulla. Aiheet nousevat EMMAn ajan-kohtaisista näyttelyistä. Vuonna 2021 EMMA Talks järjestettiin neljästi.

15.9. Kädet savessa (hybridi)

Keramiikkataiteilijat **Priska Falin** ja **Nathalie Lautenbacher** sekä EMMAn amanuenssi **Laura Kokkonen** keskustelivat saven muotoilun merkityksestä ihmiselle. Keskustelun lomassa paikan päällä olevalla yleisöllä oli mahdollisuus muovaila savea.

26.10. Lavalla Chiharu Shiota (hybridi)

EMMAN intendentti **Arja Miller** keskusteli taiteilija **Chiharu Shiotan** kanssa *Ääriajoilla*-näyttelyn tekemisestä ja taiteilijan työskentelystä.

5.11. Päiväkirjaklubi

Lokakuussa suosittu kahden koomikon **Risto Koo Järvisen** ja **Eeva Vekin** perustama *Päiväkirjaklubi* saapui EMMAan. Järvisen lisäksi päiväkirjojaan lukivat tilaisuudessa koomikko **Albert Kajava**, näyttelijä **Mona Kortelampi** sekä Darravapaa-yhteisön perustajajäsen **Katri Ylinen**.

1.12. Konrad Mägi (hybridi)

Tilaisuudessa kuultiin *Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus* -näyttelyn kuraattorin ja EMMAn johtajan **Pilvi Kalhaman**, dramaturgi, taidehistorioitsija **Eero Epnerin** sekä taidehistorioitsija **Kai Stahlin** puheenvuorot Mägin taiteesta. Tilaisuus toteutettiin yhteistyössä Viron suurlähetystön kanssa.

Esityksiä museotilassa

Kauniaisten työväen akatemian teatterilinjalaisten tuottama *Kolme esitystä poikkeustilassa* esitettiin suorana verkkolähetyksenä kolmesti maaliskuun aikana. Esitykset olivat syntyneet prosessimuotoisesti ilman valmista käsikirjoitusta. Syyskuussa yleisöllä oli mahdollisuus seurata haluamansa ajan *Kohta-nyky-teatteriesitystä*, joka oli saanut innoituksensa esillä olevista teoksista ja EMMAn näyttelytilasta.

Espoo-päivä

Espoo-päivänä 28.8. yleisö saattoi osallistua kahdelle ulkoilmakierroksille, joilla tutustuttiin lähialueen julki-seen taiteeseen joko kävellen tai pyöräillen. Näyttelykeskus WeeGeen pihalla järjestettiin avoin paja, *Pikkukivitehdas*, jonka pitivät *Särkyvää*-näyttelyn taiteilijat **Priska Falin** ja **Helen Felcey**. Museon sisällä kuultiin **Sid Hillen** ja sellisti **Markus Hohtin** klassisesta musiikista, jazzista ja elokuvamusiikista vaikutteita ammentanut konsertti.

Lukuhetkiä kuvataiteen keskellä

Vuoden ensimmäiset lukuhetket toteutettiin etänä tammi-helmikuussa, ja niissä kuultiin **Johanna Venhon** ja **Sinikka Paavilaisen** lukemia otteita teoksistaan. Marraskuussa **Sirpa Kähkönen** luki **Tiit Aleksejevin** tuotantoa *Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus* -näyttelyssä järjestetyssä tapahtumassa. Tilaisuudet toteutettiin yhteistyössä Tapiolan kirjaston kanssa.

Luovaa piirustusta taiteen keskellä

Kuvatadekasvattaja **Tero Hytösen** ohjaamaa luovaa piirustusta järjestettiin vuoden aikana seitsemän kertaa: neljä kertaa etänä, kahdesti paikan päällä ja kerran hybridimuotoisesti. Piirustuskerroilla tutkittiin muun muassa ihmisen anatomiaa, luonnonmuotoja, sommittelua, varjoja ja viivojen verkostoja.

Maalaus kone

Kuvataiteilija **Leena Nion** ja kuvataiteilija, taikuri ja teatteriohjaaja **Kalle Nion** *Maalaus koneen* esitykset osoittautuivat niin suosituksi, että esitysten määrä lähes kaksinkertaistettiin alkuperäisestä. *Maalaus kone* esitettiin täysille saleille yhteensä 22 kertaa 29.9.–12.12. välisenä aikana.

Leena ja Kalle Nion *Maalaus kone* esitys nähtiin EMMAssa yhteensä 22 kertaa.

Musiikkia näyttelytilassa

Muusikko **Anna Mantere** soitti oboella tunnelmia klassisen musiikin klassikoista elokuvamusiikkiin kuutena päivänä toukokuusta syyskuuhun. Hänen innoituksen lähteenään toimi Saastamoisen säätiön kokoelmanäyttely *Kosketus*. Lokakuun lopussa järjestetyssä *April Jazz goes EMMA* -konsertissa esiintyi kesällä ilmestynyttä soololevyään juhlistanut pianisti **Aki Rissanen**. Marraskuun lopulla viulisti **Kaisa Padur** esitti puolestaan *Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus* -näyttelyn yhteydessä virolaisten säveltäjien teoksia.

Taideloma

Aalto-yliopiston kuvataidekasvatuksen opiskelijoiden suunnittelemat ja ohjaamat Taidelomat järjestettiin talvi- ja syyslomaviikoilla 23.–26.2. sekä 19.10.–22.10. Talviloma toteutettiin kokonaan verkossa, kun taas syyslomaviikon ohjelma järjestettiin paikan päällä museossa.

Taidemaalarit työssä

Vanhojen mestarien teosten jäljentäminen oli pitkään keskeinen kuvataiteen opetusmenetelmä. Yleisö sai seurata, kun Taideyliopiston Kuvataideakatemia opiskelijat **Meri Hallenberg** ja **Johanna Saikkonen** kokeilivat menetelmää *Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus* -näyttelyssä kolmesti viikossa kolmen viikon ajan loka-marraskuussa.

Taide tuntuu

Hyvinvointivalmentaja **Rani Saarinen** ohjasi rauhallisilla kehonhuoltoharjoituksilla havainnoimaan taiteen kehossa herättämiä tunteita. Vuoden aikana taide tuntui niin museolla, verkossa kuin ulkonakin. Osa kerroista oli suunnattu erityisesti lapsille.

Vauvojen taideleikki

Koronatilanteen takia *Vauvojen taideleikkejä* ei voitu keväällä järjestää museolla, joten EMMA tuotti videon, jolla taidekasvattajat **Lisa Juva** ja **Liini Laes** antoivat vinkkejä, kuinka vauvalle voi järjestää taidehetken kotioissa. Vuoden ikäisille vauvoille ja heidän vanhemmilleen suunnatut leikkihetket jatkuivat jälleen syksyllä paikan päällä.

Virtuaaliset lasten museofestarit:

Avaruusseikkailu 2021

Vuosittaiset *Lasten museofestarit* järjestettiin koronatilanteen takia vuonna 2021 poikkeuksellisesti kokonaan verkossa. Viikonloppuna 6.–7.3. järjestetyt museofestarit koostuivat festarilähetyksistä ja pajavideoista, joita seurasi ennätysyleisö. Festariviikonloppun jälkeen pajavideot olivat katsottavissa EMMA:n verkkosivuilta. Lasten museofestarit toteutetaan kaikkien Näyttelykeskus WeeGeen toimijoiden yhteistyönä.

Keväällä EMMA tuotti videon, jolla annettiin vinkkejä taideleikin järjestämiseen kotona. Syksyllä Vauvojen taideleikit jatkuivat jälleen paikan päällä.

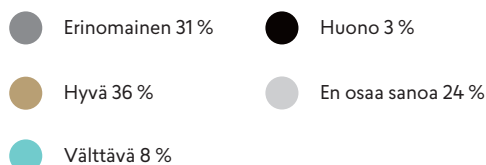
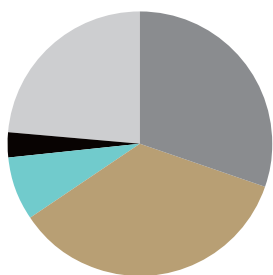
Yleisö sai seurata Kuvataideakatemia opiskelijoiden Meri Hallenbergin ja Johanna Saikkosen työskentelyä, kun he jäljensivät Konrad Mägin teoksia näyttelytilassa.

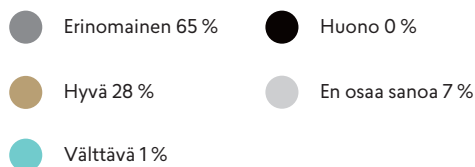
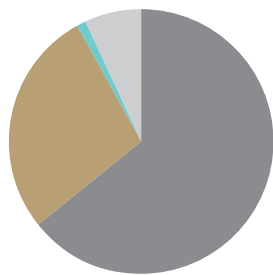
Hyvinvointivalmentaja Rani Saarisen ohjaamalla Taide tuntuu -kierroksilla tutustuttiin ajankohtaisiin näyttelyihin ja tehtiin rauhallisia kehonhuoltoharjoituksia.

Koonti EMMAn asiakaspalautteesta 2021

MIELIPITEESI NÄYTTELYISTÄ?	Erinomainen	Hyvä	Välttävä	Huono	En osaa sanoa	Vastaajia
Aaron Heino: Off Topic	28 %	37 %	10 %	3 %	23 %	231
Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus	59 %	24 %	7 %	0 %	10 %	138
Hesselholdt & Mejlvang: The White Exhibition	15 %	34 %	11 %	10 %	31 %	103
Leena ja Kalle Nio: Maalaus kone	14 %	31 %	9 %	4 %	43 %	111
Särkyvää – Keramiikkaa uuden äärellä	32 %	38 %	6 %	2 %	22 %	245
Bryk & Wirkkala katseluvarasto	31 %	38 %	6 %	2 %	23 %	241
Kosketus ja Eeva-Leena Eklund	30 %	51 %	6 %	2 %	11 %	133
Kosketus ja Chiharu Shiota	35 %	33 %	7 %	0 %	25 %	112
KESKIARVO	31 %	36 %	8 %	3 %	24 %	

MIELIPITEESI PALVELUISTA?	Erinomainen	Hyvä	Välttävä	Huono	En osaa sanoa	Vastaajia
Varaustilanne	60 %	24 %	2 %	0 %	15 %	62
Opastus	78 %	22 %	0 %	0 %	0 %	27
Etäopastus	59 %	14 %	0 %	0 %	27 %	22
Kulps-opastus	50 %	50 %	0 %	0 %	0 %	4
Taidepaja	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	4
Synttärät	75 %	25 %	0 %	0 %	0 %	4
Kokoustila	50 %	50 %	0 %	0 %	0 %	2
Asiakaspalvelu näyttelytilassa	45 %	39 %	3 %	1 %	12 %	249
KESKIARVO	65 %	28 %	1 %	0 %	7 %	

Opastus- ja taidepajatoiminta 2021

	Ryhmiä museossa	Osallistujia museossa	Ryhmiä etänä	Osallistujia etänä
Opastettuja ryhmiä (sis.taidepajat)	350	5 049	114	2 423
Alle 18-vuotiaiden ryhmiä	147	2 818	61	1 380
Senioriryhmiä	18	346	-	-

Maksuttomat palvelut

Yleisöopastukset – Opastus, Queer-opastus, Taide tuntuu, Asiantuntijakierros	58	529	14	351
Avoimet pajat	15	738	-	-
Taidetutkimusmatkat päiväkodeille	8	200	-	-

Maksuttomat opastukset

Päiväkodeille ja esiopetukselle	4	69	4	80
Asiantuntijaopastukset sidosryhmille	36	250	2	24

Tilatut opastukset

Opastus ja Taidetasting	155	2 086	67	1 410
Taidepajat, joista	34	428	-	-
lasten synttäreitä	11	147	-	-
aikuisten Taidepajoja	12	149	-	-
koululaisten Taidepajoja	11	132	-	-
Kulps-opastukset	31	625	26	530

Tapahtumat, sisältäen toiminnallisen tilan	350	65 119	36	6 669
---	-----	--------	----	-------

Päiväkoti-, koululais- ja 2. asteen opiskelijaryhmiä	70	1 297	42	867
---	----	-------	----	-----

Museotekniikka ja konservointi

Konservoinnin, museotekniikan ja registraattorin muodostama TEKO-tiimi jatkoi tiivistä yhteistyötään kokoelmien ja näyttelyiden parissa. Edellisenä vuonna alkaneita näyttelyitä purettiin ja lähetettiin maailmalle ja uusia rakennettiin, installoitiin ja dokumentoitiin. Pitkäjänteistä, jatkuvaa kokoelmatyötä tehtiin näyttelyiden rinnalla lainojen, uusostojen, julkisten teosten ja muiden kokoelmaprosessien muodossa.

Vuoden uusista näyttelyistä ensimmäisenä avautui ryhmänäyttely *Särkyvää*, jossa museomestarit ja konservaattori työskentelivät yhdessä useiden taiteilijoiden kanssa. Näyttelyyn tuli esille ripustuksen ja teosturvallisuuden kannalta haasteellisia, herkästi vaurioituvia teoksia, jotka kuitenkin saatiin esille taiteilijoiden toivomilla tavoilla. Ripustukseen tehtiin suunnitellusti lisäyksiä myös näyttelyn aikana.

Aaron Heinon näyttelyn valmistelut aloitettiin jo edellisen vuoden puolella useita kertoja muuttuneiden näyttelyaikataulujen vuoksi. Suurikokoisten ja painavien teosten kuljetukset ja siirrot olivat logistisesti vaativia ja niissä käytettiin apuna myös vuokrattua kalustoa. Teosten käsittelyssä oli tärkeää huolehtia sekä teosten että työntekijöiden turvallisuudesta. Konservaattorille teosten dokumentointi ja keskustelut taiteilijan kanssa tarjosivat kiinnostavan mahdollisuuden laajentaa tietoja eri kivimateriaaleista ja niiden veistämisestä.

Syyskuussa avautuneen *Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus* -näyttelyn toteutus oli

TEKO-tiimin taidonnäyte. Rakentaminen, installointi ja teostarkastukset sujuivat mallikkaasti ja aikatauluissa pysyttiin. Yhteistyökumppaneilta Viron taidemuseo Kumusta tuli kiitosta myös näyttelyn valaisusta, joka oli paitsi museaalisten raja-arvojen mukainen myös visuaalisesti onnistunut.

Leena ja Kalle Nion *Maaluskoneen* rakentaminen oli ainutlaatuinen prosessi, jossa EMMAn museoteknikko työskenteli tiiviisti taiteilijoiden kanssa. Lukemattomista osista ja monista luovista ratkaisuista syntyi taiteilijoiden johdolla viimeistely ja näyttävä lopputulos. Valmiin teoksen esitykset hämmästyttivät yhtä lailla yleisöä kuin museon henkilökuntaakin. Konservaattorin työ *Maaluskoneen* parissa alkoi vasta näyttelyn loppuvaiheessa, kun teos hankittiin EMMA-kokoelmaan. Rakennepiirustukset ja koneen toiminnan dokumentointi saadaan suurelta osin taiteilijoilta, jolloin konservaattorin tehtävät painottuvat esityksellisen teoksen säilyttämiseen ja uudelleen esittämisen mahdollisuuksiin.

Chiharu Shiotan *Ääriajoilla*-teoksen installointi oli aikaa vievä ja vaativa prosessi. Näyttelytilaan

rakennettiin levytetty lattia, johon installaation langat pystytettiin kiinnittämään. Lankojen asennointi tehtiin taiteilijan assistenttien johdolla lukuisten käsiparien voimin. Punaiset langat kerittiin käsin sopivan kokoisiksi keriksi ja nidottiin tilan seiniin ja lattiaan. Installaatioon käytettiin lankaa yhteensä yli 250 kilometriä. Shiotan teos on osa Saastamoisen säätiön taidekokoelmaa, joten teos myös dokumentoidaan huolellisesti. Näin varmistetaan, että teos voidaan esittää myös uudelleen taiteilijan tarkoittamalla tavalla.

Kokoelmaprosesseista

Näyttelyiden rytmittämän vuoden aikana tehtiin jatkuvasti myös kokoelmatyötä, josta yleisölle näkyvin osuus ovat *Kosketus*-kokoelman näyttelyn uudistukset. *Hiljaisuuden kuuntelija* -teemaan valmisteltiin suuri joukko teoksia. Uudet kokoelmateokset dokumentointiin ja vanhempien teosten kunto tarkastettiin. Teoksia konservoitiin ja huollettiin ja niiden turvallisen esillepanon varmistettiin. Edellisestä ripustuksesta

poistuvien teosten pitkäaikaissäilytys suunniteltiin ja toteutettiin yksilöllisesti, kunkin teoksen materiaalit ja kunto huomioiden.

Teoshankintoihin liittyvien prosessien kehittämiseksi otettiin käyttöön uusi työskentelytapa, jota kutsutaan nimellä Tehoviikot. Kuusi kertaa vuodessa toteutettavat Tehoviikot mahdollistavat moniammatillisen työryhmän keskittymisen uusostoihin säännöllisin väliajoin. Tehoviikot aikataulutetaan vuoden alussa ja jokaisen viikon sisältö suunnitellaan yhteisesti. Työskentelytapa koettiin hyväksi ja sitä jatketaan vuonna 2022.

Designiin painottuvissa kokoelmissa tehtiin perustyötä mm. Bryk & Wirkkala -kokoelman inventaarion muodossa. Inventaariota jatketaan seuraavan vuoden aikana. Collection Kakkosen tulevan näyttelytilan suhteen siirryttiin konkreettiseen rakennusvaiheeseen ja kokoelman esillepanon tarkempaan suunnitteluun.

Kaksi konservaattoria osallistui aktiivisesti Metropolia AMK:n METKOS-hankkeeseen, jossa kartoitettiin mediateosten konservointiin ja säilyttämiseen liittyviä osaamistarpeita. Hankkeen neljä opiskelijaa

Chiharu Shiotan installaatioon käytettiin lankaa yhteensä yli 250 kilometriä.

Konrad Mägin maalausta Aihe Ahvenanmaalta ripustetaan paikalleen näyttelytilassa. Vuonna 1906 valmistunut maalaus oli Mägin ensimmäinen. Teos kuuluu Enn Kunilan taidekokoelmaan.

työskenteli EMMAssa kuusi päivää syksyn aikana ja dokumentoi kaksi Saastamoisen säätiön taidekokoelmaan kuuluvaa ja parhaillaan esillä olevaa media-teosta: **Saara Ekströmin & Eero Tammen** kolmi-kanavaisen videoteoksen *Biblion* ja **Maria Dunckerin** videoinstallaation *Hevonen on Häst*. Hankkeessa oli mukana EMMAn lisäksi Kansallisgalleria.

EMMAN arvojen mukaisesti vihreä kädenjälki pyrittiin huomioimaan kaikessa toiminnassa mm. näyttelyiden rakennusmateriaaleja kierrättämällä. Tulostamisen minimoimista jatkettiin käyttämällä esim. digitaalisia teostarkastuslomakkeita näyttelyissä. Teoslainoissa siirryttiin sähköiseen lainasopimukseen vahvennettua tunnistautumista käyttäen. Toimistotöiden ja prosessien seurannan digitaalisuus mahdollistaa myös joustavimmat siirtymät museon ja etätöiden välillä.

Pandemian aiheuttama poikkeusaika heijastui monin tavoin myös TEKO-tiimiin. Kansainvälisten teoskuljetusten aikatauluihin tuli toistuvasti muutoksia ja matkustusrajoitukset vaikuttivat myös taide-

kuljetuksiin. Registraattorin työhön toi oman lisänsä myös Brexit, jonka myötä tullikäytännöt muuttuivat. Uudet käytännöt olivat haasteellisia myös kansainvälisille yhteistyökumppaneille, mutta yhdessä eri toimijoiden kanssa työskennellen löydettiin toimivia ratkaisuja uusien haasteiden edessä.

Verkostoituminen ja kouluttautuminen olivat poikkeusaikana pitkälti etäyhteyksien varassa. Konservattorit osallistuivat virtuaalisesti Pekingissä järjestettyyn ICOM-CC:n konferenssiin ja muutamiin pienempiin koulutustilaisuuksiin. Toukokuussa päättyneeseen **Elmgreen & Dragsetin** näyttelyyn liittyen konservattori kirjoitti artikkelin kansainväliseen *News in Conservation* -verkkojulkaisuun.

Markkinointi, viestintä & yritysyhteistyö

Toisena poikkeusvuonna markkinointiviestinnässä panostettiin verkkosisältöihin, etäapahtumiin ja julkisen taiteen hankkeisiin. Kun ovet avautuivat yleisölle, markkinointia tehostettiin, ja se kohdennettiin museon ohjelmistoon. Loppuvuodesta yleisövirrat ylsivät lähes ennätyslukemiin.

Jo toinen poikkeusvuosi rajoituksineen leimasi lähes kaikkea markkinointiviestinnän toimintaa. Vuoden 2021 neljä ensimmäistä kuukautta museo oli yleisöltä suljettuna. Tällöin panostettiin verkkosisältöjen, etäapahtumien, julkisen taiteen ja kokoelmien markkinointiviestintään. Tämä näkyi myös Retrieverin mediaseurannan vuosiraportissa.

Suurimpana verkkotapahtumana toteutui *Lasten museofestarit*, jotka järjestettiin täysin digitaalisesti. Kohdeyleisö oli paikallisen lisäksi valtakunnallista, ja sitä tavoiteltiin perinteisten kanavien lisäksi vaikuttajamarkkinoinnin avulla. Näin tavoitettiin seuraajia myös pääkaupunkiseudun ulkopuolelta.

EMMA avasi ovensa toukokuussa, kun Näyttelykeskus WeeGeen muut toiminnot pysyivät vielä suljettuina. Tällöin lipunmyynti käynnistettiin poikkeuksellisesti EMMAn verkkokaupassa ja se hoidettiin oman henkilökunnan toimesta.

Näyttelytoiminnan osalta panostettiin erityisesti *Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus* -näyttelyn markkinointiviestintään kotimaassa ja Virossa. Markkinointiviestintää toteutettiin ulko-, printti-, radio-,

verkko- ja somemainonnan keinoin. Näyttelyn yhteydessä tehtiin viestinnällistä yhteistyötä Tallink Siljan, Viron suurlähetystön ja Konrad Mägi -säätiön kanssa, jonka tukemana markkinointia kohdennettiin mm. viron- ja ruotsinkieliselle yleisölle Virossa, Suomessa ja Ruotsissa. Yhteistyössä suurlähetystön kanssa toteutuivat myös Viron presidentin ja pääministerin vierailut näyttelyssä.

Haastavista ajoista huolimatta sponsoriyhteistyö jatkui kaikkien kumppaniemme kanssa. Kesällä 2021 Länsiväylä-kaupunkilehden sivuilla julkaistiin **Hesselholdt & Mejlvang** -taiteilijaduon teos *Hope against Hope*. Taiteilijoiden, EMMAn ja Länsiväylän yhteistyöprojektissa sivun kokoisten teosten tekstit kävivät vuoropuhelua paikallisuutisten kanssa viitenä keskiviikkona, ja näin näyttely levittyi myös museon seinien ulkopuolelle.

Keväällä 2021 valmistui yhteistyössä EMMAn ja YIT:n kanssa toteutettu **Ilona Partasen** taideteos, joka kiertää ympäri Tuultenristin laajan rakennustyömaa-aidan Tapiolan keskustassa.

Syksyllä kuvataiteilija **Laura Merz** toteutti puolestaan yhteistyössä EMMAn, Espoon kaupungin ja

EMMAN museonjohtaja Pilvi Kalhama leikkaa nauhan Metsolan päiväkodin työmaa-aitaan valmistuneen teoksen julkistustilaisuudessa. Teoksen toteutti taiteilija Laura Merz paikallisten lasten kanssa.

EMMAN pitkäaikaisen sponsorin Vahasen tytäryhtiö Innovarch Oy:n kanssa kuvituksen rakenteilla olevan Metsolan päiväkodin työmaa-aitaan. Kuvituksen tekemiseen osallistettiin paikallisia lapsiryhmiä, jotka loivat Merzin ohjaamissa taidepajoissa eläinhahmoja aitaan varten. Lasten luomusten pohjalta Merz on suunnitellut aidassa nyt nähtävän kokonaisuuden. Keväällä 2022 valmistuvassa päiväkodissa tullaan näkemään Merzin teoksia osana arkkitehtuuria ja eläinaiheet tulevat kuvittamaan myös päiväkodin tiloja. Teos-konsepti liitetään osaksi EMMA-kokoelmaa.

EMMA jatkoi sisällöllistä yhteistyötä Helsinki Design Weekin kanssa. Yhteistyö Radio Helsingin kanssa syveni, kun EMMAsta tuli **Lasse Kurjen** toimittaman *Rakkaudesta*-lähetyksen kumppani. Tauon jälkeen päästiin aloittamaan jälleen kansainväliset toimitajavierailut ja tässä jatkettiin yhteistyötä Helsinki Partnersin kanssa.

Vuoden aikana myös EMMAn visuaalista identiteettiä hiottiin ja sen käyttöön erilaisissa asiakaskoh-

taamisissa ohjeistetaan seikkaperäisesti loppuvuodesta julkaistussa EMMAn brändikirjassa.

Julkaisut

Konrad Mägi. Maalauksen arvoitus

ISBN 978-952-5509-68-7

EMMA – Espoon modernin taiteen museon julkaisuja 68/2021. Grano, 2021

Konrad Mägi: The Enigma of Painting

ISBN 978-952-5509-69-4

EMMA – Espoon modernin taiteen museon julkaisuja 69/2021. Grano, 2021

Chiharu Shiota: Tracing Boundaries

ISBN 978-952-5509-70-0

EMMA – Espoon modernin taiteen museon julkaisuja 70/2021. Grano, 2021

Chiharu Shiota'n julkaisu valittiin vuoden 2021 kauneimpien kirjojen valikoimaan.

Ilona Partanen ja YIT:n Tuultenristin rakennustyömaa-aitaan valmistunut taideteos.

Konrad Mägin näyttely mainonta näkyi hyvin katukuvassa.

EMMA näkyi laajasti eri medioissa

“Japanilaistaiteilija rakensi EMMA-museoon jättiteoksen, joka vaati uuden lattian ja yli 300 kilometriä lankaa – katso miltä sen sisuksissa näyttää.”

YLE, Jussi Mankkinen, 26.10.2021

“JESTAS SENTÄÄN! Vau! En tiedä, mitä oikein odotin, mutta en ainakaan sitä, mitä näin, kun lähdin Espooseen katsomaan Leena ja Kalle Nion yhteisteosta nimeltään Maalaus kone. Täydellinen yllätys!”

Helsingin Sanomat, Riitta Koivuranta, 30.9.2021

“Tapiolassa voisi nyt olla 150 metriä pitkä ankea työmaa-aita, mutta eipä ole, koska Emma ja rakennusyhtiö yhdistivät voimansa – kuvittaja Ilona Partanen kertoo, miten mammuttimainen taideaita syntyi”

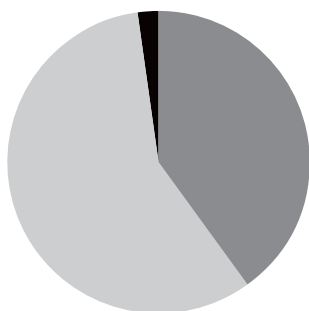
Länsiväylä, Anneli Tuominen-Halomo, 27.8.2021

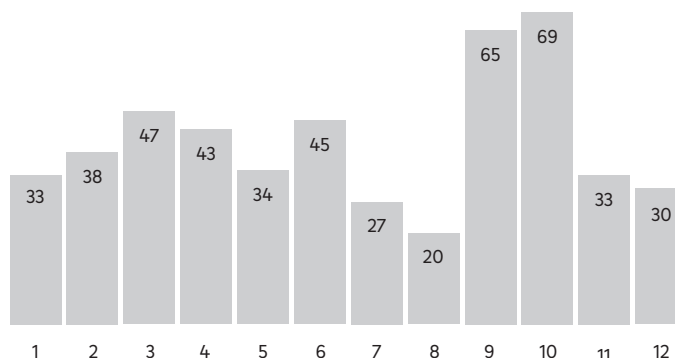
EMMA oli aktiivinen Instagramissa. Chiharu Shiotaan Ääriajoilla-teos sekä Viron presidentin Alar Kariksen vierailu EMMAssa kiinnostivat museon seuraajia.

Medianäkyvyys mediakanavittain 2021

Osumien lukumäärä, koko mediakenttä.
Yhteensä 484 kpl.

- Verkkö 41 % (198 kpl)
- Painettu lehdistö 58 % (282 kpl)
- TV/ radio 1 % (4 kpl)

Osumien vastaava mainosarvo

EMMAN medianäkyvyyden mittarit v. 2021 olivat tavoitavuus, näkyvyys (Visibility Score) ja vaikuttavuus (Brand Building Effect). Koronavuosi vaikutti lukuihin laskevalla tavalla.

Tavoitavuus

Kotimaisten lähdeartikkelien arvioitu lukijamäärä oli vuonna 2021 34,1 miljoonaa lukijaa. (2020 44,2 M lukijaa).

Näkyvyys (Visibility Score)

Visibility score mittaa analyysikohteen saavuttamaa näkyvyyttä artikkelissa. Tähän vaikuttavia tekijöitä ovat esim. maininta otsikossa, mainintojen määrä artikkelissa, esiintyminen kuvissa ja jakaako asiakas huomion muiden toimijoiden kanssa. EMMAn visibility score laski vuonna 2021 21 %:iin (v. 2020 29 %).

Vaikutavuus (Brand Building Effect, BBE)

Brand Building Effect mittaa viestinnän vaikuttavuutta. Mittari kertoo, kuinka moni artikkelin lukijoista muistaa lukemansa. Mittari muodostuu kertomalla tavoitavuus keskimääräisellä prosenttiluvulla lukijoita, jotka muistavat lukeneensa asiakkaasta. EMMAn BBE laski vuonna 2021 7,7 M:aan (14,2 M v. 2020). Laskuun vaikuttivat mm. edellisvuotta harvalukuisempi esiintyminen pääuutislähetyksissä.

Lähde: Retriever

EMMA Shop

EMMA avautui toukokuussa alkuvuoden sulkuajan jälkeen EMMA Shopin verkkokaupan ennakkolipunmyynnillä. Osana Näyttelykeskus WeeGeen ensimmäisen kerroksen uudistusta museokaupan sijainti muuttui vuoden aikana. Syyskuun alussa uudistettu EMMA Shop avasi ovensa uudessa myymälätilassa Rut Bryk -tuotekokonaisuuden lanseerauksella. Loppuvuosi oli myynnillisesti menestyksenkäs onnistuneen Konrad Mägi -tuotteistuksen ja joulukampanjan ansiosta.

EMMA Shopilla keskityttiin alkuvuoden koronasulun aikana verkkokauppamyyntiin, museokaupan myymälätilan uudistukseen sekä tuleviin tuotteistuksiin. Toukokuun alussa EMMA avattiin onnistuneesti nopealla aikataululla EMMA Shopin verkkokauppaan järjestetyllä ennakkolipunmyynnillä. Syyskuun alussa uudistettu EMMA Shop avautui uudessa myymälätilassa.

Museokaupan toimintaa kehitetään jatkuvasti yhä saavutettavamman ja kokonaisvaltaisemman museokokemuksen tarjoamiseksi. EMMA Shopin valikoimasta löytyy jatkossakin EMMA:n, KAMU Espoon kaupungin museon ja Futuron tuotteita sekä tuotteita kaikenikäisille taiteen, muotoilun ja arkkitehtuurin ystäville. Myös EMMA Shopin tuotevalikoiman ja toiminnan vastuullisuuteen on kiinnitetty entistä enemmän huomiota. Syksyllä 2021 EMMA liittyi Suomen pakkauskierrätys RINKI Oy:hyn, jotta pakkausten kierrätyksestä ja uudelleenkäytöstä voidaan huolehtia entistä tehokkaammin.

EMMA Shopin uudistuksen yhteydessä lanseerasimme suunnittelija **Päivi Rantalan** EMMA:lle suunnitteleman Rut Bryk -tuotekokonaisuuden tiiviissä yhteistyössä Tapio Wirkkalan ja Rut Brykin teosten oikeudenomistajien kanssa. Rut Brykin taideteoksista inspiroitunut tuotekokonaisuus sisältää esimerkiksi kodin kattaukseen sopivia tuotteita. Tuotesarjan suunnittelussa painotettiin laatua, kierrätettävyyttä ja kotimaista tuotantoa.

EMMA:n lokakuun suuren kävijämäärän myötä museokaupan myynnissä tehtiin ennätyksellinen tulos verrattuna viimeisen 10 vuoden lokakuun myynteihin. EMMA Shopin joulukampanja rakennettiin EMMA:n asiantuntijoiden sekä taiteilija **Maaria Wirkkalan** ja suunnittelija **Petri Salmelan** joululahjavinkkien ympärille. Onnistuneen *Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus* -näyttelyn tuotteistuksen sekä joulukampanjan ansiosta koko vuoden myyntitavoitteessa päästiin hyvään lopputulokseen huolimatta kevään pitkästä sulkuajasta.

EMMA Shop avautui uudistettuna syyskuussa ja samalla julkistettiin suunnittelija Päivi Rantalan EMMAlle kehittämä Rut Bryk -tuotekokonaisuus. Myös Konrad Mägi – Maalauksen arvoitus -näyttelyn tuotteistus onnistui erinomaisesti.

EMMA Shopin joulukampanjassa nostettiin muun muassa museon omalla kuosilla varustettuja kodintekstiilejä. EMMAn arkkitehtuurin inspiroiman kuosin on suunnitellut Dog Design.

Hallinto, talous & henkilöstö

Vuosi edellytti kaikilta EMMAn työntekijöiltä sopeutumista pitkittyneeseen poikkeustilanteeseen. Vaikka etäältä työskentely ja toistuvat muutostarpeet vaativat monissa työntekijäryhmissä erityistä huomioita ja ponnistuksia, vahvistivat ne samanaikaisesti työssä oppimista ja kehittivät itseohjautuvuutta. Hallinnossa painotettiin strategiatyötä.

HR-toiminnassa toinen poikkeusvuosi oli iteratiivisen kehittämisen aikaa EMMAssa. Esihenkilötyössä nostettiin esiin reflektiivisiä työtapoja ja henkilökunnan työpajassa koottiin yhteen EMMAn turvallisen tilan periaatteet. Alkuvuodesta osaamista kehitettiin digitaalisten työkalujen klinikoilla ja otettiin käyttöön koko henkilöstölle mm. palautumiseen opintopolkuja tarjoava verkkovalmennuslusta. Loppuvuodesta kohdennetulle ryhmälle järjestettiin esiintymis- ja mediavalmennusta.

Palkkausjärjestelmän mukaisia ja suorituksen kehittymiseen perustuvia henkilökohtaisia palkanosien korotuksia annettiin 15 työntekijälle. Kokeiluvaiheella käynnistetty joustotyöaikamalli vakiinnutettiin toistaiseksi voimassa olevaksi. Uusien työvuorosuunnittelu- ja palkanmaksujärjestelmien käyttöönotto saatettiin vuoden mittaan loppusuoralle. Lisäksi lakisääteinen työpaikkaselvitys päivitettiin laajan perusselvityksen osalta loppukeväästä.

Taidemuseosäätiön hallitus jatkoi työskentelyä entisellä kokoonpanolla. Alastrategiat päivitettiin kokoelmastrategiaan lukuun ottamatta yhteistyössä

operatiivisen johdon kanssa. Sijoitussuunnitelman kirjaus vastuullisuudesta päätettiin päivittää kevään 2022 aikana.

Poikkeusolojen aikana museonjohtaja informoi säätiön hallitusta museon sulkemisen ja koronavirustilanteen arvioituista ja jo toteutuneista vaikutuksista sekä talousarvion sopeutustarpeesta. Museon avaamista rajoitetusti edistettiin neuvotellen Espoon kaupungin kanssa.

Strategiakokouksessa hallitus kävi keskustelua EMMAn taiteellisesta linjasta museonjohtajan alustuksen pohjalta. Jatkossakin halutaan ylläpitää näyttelysarjojen ja -konseptien vahvoja brändejä, joista museon maine muodostuu. Tällä hetkellä pidetään tärkeänä designin osuuden nostoa. Lisäksi pyritään edelleen vahvistamaan muiden kuin kokoelmatahojen kanssa tehtävää yhteistyötä, esimerkkinä Aalto-yliopisto.

Tilinpäätöksen tunnuslukuja

Neuvotellut muutokset näyttelyohjelmaan ja toiminnan priorisoinnit ovat kannatelleet taloutta

Muuttuvat tilanteet vaativat henkilökunnalta joustavuutta, mutta auttoivat myös kehittämään uudenlaisia työskentelytapoja.

ja varmistaneet riittävät toimintaresurssit jo toisena perättäisenä poikkeusvuotena. Näyttelyajoissa jouduttiin yhä tekemään muutoksia: **Hesselholdt & Mejlvangin** näyttelyn avautumisaikaa siirrettiin aiottua myöhemmäksi ja **Daniel Burenin** näyttely siirtyi vuodella eteenpäin.

Tuotantokuluissa syntyi uudelleen järjestelyjen myötä säästöjä, yritysysteistyö ylitti talousarvion ja palvelumyynti oli hyvällä tasolla. Näin syntyneellä käyttövaralla varauduttiin jo osittain vuoden 2022 mittaviin investointeihin.

Tilikauden ylijäämä on 130.917,90 €. Ylijäämillä EMMA kattaa tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti taidehankinnat, joista ei tehdä poistoja. Taidehankintoja tehtiin 107.430,82 € ja muita investointeja 94.645,23 €. Tilikauden poistot muusta kuin taideomaisuudesta olivat 104.784,52 €.

Taidelahjoituksia kirjattiin 927.800,00 € edestä. Huomattava osuus lahjoitussummasta kirjattiin

Åke ja **Karin Hellmanin** sekä **Marjukka Vainion** perikunnan sekä tekstiilitaiteilija **Airi Snellman-Hännisen** teoksista. Lahjoitukset sisältävät kattavan osan taiteilijoiden tuotannosta.

Taseen loppusumma kasvoi edellisestä tilikaudesta 1.357.217,11 €. Taseen loppusumma 31.12. on 6.258.102,72 €.

Henkilöstöluvut 2021

HENKILÖSTÖ	2021	2020
Vakituisten kokoaikaisten toimien lukumäärä	41,8	41,8
Yksi toimista täytetty ostopalveluna v. 2020		

HENKILÖTYÖVUODET	2021	2020
Vakituinen kokoaikainen henkilöstö (sis. sijaiset)	40,05	39
Vakituinen osa-aikainen henkilöstö, freelancerit	5,1	4,2
Määräaikainen henkilöstö (projektit)	1,5	1,8
Yhteensä	46,65	45

VAKITUISEN HENKILÖKUNNAN VAPAAT	2021	2020
Perhevapaa	4 hlöä	3 hlöä
Osittainen hoitovapaa	-	-
Opintovapaa	1 hlöä	2 hlö
Vuorotteluvapaa	-	-

TYÖHARJOITTELIJAT	2021	2020
Opintoihin liittyvät:	8	3
Aalto yliopisto		
Jyväskylän yliopisto		
Teatterikorkeakoulu		
Omnia		
Muut harjoittelijat:		
Kieliharjoittelu	1	2
Kesäseteli	2	2
Opinnäytetyö	2	2

SAIRAUSPOISSAOLOT	2021	2020
Sairauspoissaoloprosentti	0,5 %	1,6 %
Terveys % (ei lainkaan sairastaneet)	72 %	47 %
Sairauspäiviä keskimäärin	1,3 pv / hlö	4,1 pvä / hlö

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN (1 päivä = 6 tuntia)	2021	2020
Yhteisiä:	268,5 pv	237 pvä
Näyttelyinfot asiakaspalvelijoille, katselmukset, koulutukset		
Toimintavuoden Kick Off		
HR-foorumit		
Academy of Brain (jatkoa ed.vuosille)		
Puhe- ja esiintymisvalmennus		
Tekstin tuottaminen – EMMAn kirjoittajakoulutus		
Vastuumuseopäivä		
Turvallisen tilan työpaja		

EMMA – ESPOON MODERNIN TAITEEN MUSEO
NÄYTTELYKESKUS WEEGEE
AHERTAJANTIE 5, ESPOO
METRO: TAPIOLA

www.emmamuseum.fi
#emmamuseum

weegee
NÄYTTELYKESKUS

